

Vlaamse
overheid

13

ERVARINGSDESKUNDIGE
INTERVIEWT EXPERTS

Actieplan
burn-out

BOURGEOIS I

Wat staat
ons te
wachten?

Hoe zou het nog zijn ...
met onze erfgoedbewoner Jo Braeken en
12 andere collega's

Vlaanderen
is gelijke kansen

"Indien één van de partners zijn of haar professionele carrière vertraagt of stopt in het belang van de zorg voor kinderen door deeltijds te gaan werken en hierdoor inkomsten derft en minder pensioen opbouwt, wordt deze partner bij een einde van de relatie hiervoor vergoed door de andere."

Hoe fair is jouw relatie?

Binnen een relatie gebeurt het vaak dat na verloop van tijd een van beide partners een stap(je) opzij zet in zijn/haar loopbaan. Voor de kinderen, het huishouden of mantelzorg voor familieleden. Dat heeft vaak grote implicaties, bijvoorbeeld voor het pensioen.

Het Vlaamse gelijkheidsbeleid wil koppels bewust maken van de impact van loopbaankeuzes en hen ertoe aanzetten in een relatie dit thema niet uit de weg te gaan en hier onderling afspraken over te maken.

Nadenken over een waterdichte regeling is dus aangeraden en het hoeft helemaal geen vorm van wantrouwen te zijn. Integendeel, het is een bewijs dat je samen de verantwoordelijkheid voor je gezin blijft dragen, ook al is de relatie voorbij. Kant-en-klare compensatieclausules vind je online op genderklik.be

50 nummers later

Acht jaar geleden zaten we gespannen te wachten op de reacties op het allereerste nummer van dit blad. De Vlaamse overheid had net een ingrijpende reorganisatie achter de rug, waarbij 40 000 collega's flink door elkaar geschud waren. We telden vanaf dan 13 beleidsdomeinen, en daarmee hadden we meteen ook de naam voor ons magazine te pakken.

Toen, in 2006, was het even bekomen van al het schuiven en herschikken. Maar er waaide wel een nieuwe wind. In de eerste nummers gooiden we ons al meteen op het debat of we met te veel ambtenaren waren. Ook toen al moest er meer met minder, en moest het allemaal beter. We wilden de blik naar buiten richten en de buitenwereld binnenhalen, er moest minder politieke inmenging komen bij de benoeming van de top en meer transparantie, zelfs over de lonen.

Is er acht jaar later veel veranderd? 50 nummers lang is er veel gezegd, gehoopt, gezocht en aangekondigd op deze pagina's. We doen sinds 2009 in de Vlaamse overheid hetzelfde werk - of meer - met (veel) minder middelen en mensen. En voor zover ik dat kan inschatten, werken we ook beter samen, en klantgerichter. Voorbeelden zat. Maar toch blijft het zoeken naar de grote verhalen en wordt

er alweer minder open over politisering en over lonen gepraat. De dynamiek van de beginjaren lijkt wat stilgevallen te zijn. We zijn met z'n allen, ondanks de besparingen en andere uitdagingen, een beetje ingedommeld. Of net daardoor afgepeigerd?

Even wakker schudden dan. Want met het regeerakkoord van de nieuwe ministerploeg gaan we nu een nieuwe fase in. Een van nog verder besparen, van efficiënter werken aan onze kerntaken, van meer samenwerken en van flexibel inspelen op de groeiende verwachtingen. Van reorganiseren ook, van 13 naar 11 beleidsdomeinen (zie p. 30).

Laat dus die koffie en vitaminen aanrukken. Kerntaken bepalen, wendbaar inspelen op de maatschappij en intussen ook nog reorganiseren. Met minder mensen. Makkelijk wordt het niet. Maar het kan gewoon niet anders. Zet u dus schrap en ga ervoor. Dat hebben wij ons hier ook voorgenomen ... en we zijn alvast gestart met nummer 51.

**“Tijd voor
een nieuwe fase”**

Leen De Dycker, hoofdredacteur

www.twitter.com/leendedycker

Leen

Vlaanderen
is werk

Werken aan talent doe je samen.

Een onderneming is zo sterk als zijn mensen. Om samen te gaan voor kwaliteitsvolle loopbanen en een sterke onderneming kan je nu terecht op **talentontwikkelaar.be**. Want om te werken aan talent, slaan we toch beter allemaal de handen in elkaar?

TALENTONTWIKKELAAR.BE
samen bouwen aan een sterke onderneming

Zeker lezen

18

VLAAMSE VERTEGENWOORDIGERS ROTTEREN TEGEN DE ROUTINE

**“Elke 6 jaar een andere post in een
ander land”**

24

ACTIEPLAN BURN-OUT EIND 2014 KLAAR

**“Wie op weg
is naar een
burn-out, ziet
dat meestal niet
zelf”**

30

NIEUW REGEERAKKOORD

9 ingrepen, 9 keuzes, 9 ministers

13

INHOUD

Nr. 50

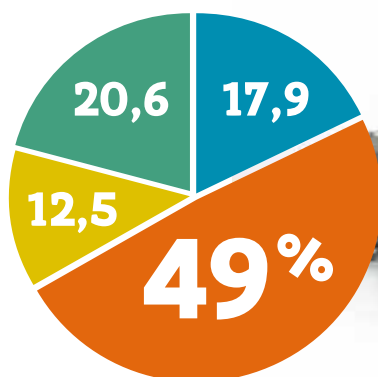
-
- 3 Edito van hoofdredacteur Leen
-
- 5 Inhoud
-
- 6 Samengevat
-
- 10 Hoe zou het nog zijn met ...
-
- 18 De Vlaamse diplomaten
-
- 23 Nieuwe raamcontracten voor milieu-
vriendelijke voertuigen
-
- 24 Het ultieme burn-outinterview
-
- 28 Schatten van Vlaanderen:
de grootste sluis ter wereld
-
- 30 Nieuw regeerakkoord: de plannen van
Bourgeois I voor ons
-
- 38 Passie voor spinnen
-
- 40 De job van Johan Lamote, de nieuwe
chef catering in het VAC Gent
-
- 44 In de bloemetjes
-
- 46 Win
-
- 48 Bij de burens
-
- 49 Strip door Simon Spruyt
-
- 50 Puzzel
-
- 51 Column: Veerle
-
- 52 Lezers aan het woord
-
- 55 Gezegd
-

Burn-out groot probleem binnen Vlaamse overheid

Hebt u zelf of heeft een van uw collega's al een burn-out gehad? Dat vroegen we in ons vorige nummer. De resultaten zijn ontvankelijk. Liefst 30% van de respondenten

heeft zelf al een burn-out gehad. Meer dan 60% heeft het al bij een of meer collega's zien gebeuren. Maar 20% beweert nog niet met een burn-out geconfronteerd te zijn.

Ik heb zelf een burn-out (gehad) ■
 Een van mijn collega's heeft een burn-out (gehad) ■
 Zowel ik als een van mijn collega's hebben een burn-out (gehad) ■
 Ik ken niemand met een burn-out ■

NIEUWE POLL

STEM EN WIN

Kijkt u met vertrouwen uit naar de komende regeerperiode?

De nieuwe Vlaamse Regering is gevormd! Vanaf p. 30 leest u meer over hun plannen voor de komende vijf jaar. Maar hoe kijkt u daartegenaan? Gaat u met vertrouwen de nieuwe regeerperiode tegemoet? En waarom wel of waarom niet?

Vertel het in onze poll en geef uw mening op www.vlaanderen.be/13.

In de volgende editie kunt u de resultaten lezen. Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 20 euro. U kunt stemmen tot en met 15 oktober 2014.

REACTIES

"Jammer dat de 'schuld' van een burn-out nog te vaak bij de werknemer zelf wordt gelegd. Je wordt gezien als zwak, als iemand die zijn job niet aankan."

"Ik ken zeven collega's met een burn-out. Het valt op dat ze allemaal tussen 35 en 45 jaar zijn."

"Ben van mening dat je dat zelf redelijk in de hand hebt. Je voelt het gedurende een langere periode aankomen en moet dus op tijd handelen. Als je dat niet zelf kunt, kun je het best hulp zoeken."

"Ik denk dat er in elke afdeling een hulpgroep zou moeten bestaan. Mensen die mekaar kunnen ontmoeten met dezelfde vragen, gevoelens, onzekerheden."

"Hoe negatiever de stijl van leidinggeven, hoe groter de kans dat collega's onderuitgaan."

"Het zijn net de perfectionisten en de personen die zeer geëngageerd zijn, die moeilijk afstand kunnen nemen, en daardoor op termijn psychisch en fysiek uitgeput raken."

"Je wordt bestraft voor je trouw en onbegrensde inzet, en bij je terugkeer word je uitgerangeerd. Waar blijven begeleiding en een degelijk hr-beleid om dat te vermijden?"

"Op onze afdeling is geen passende begeleiding. Integendeel: alleen extra ziektecontroles."

"Er is zeer weinig begrip bij mijn leidinggevende. Toen ik terugkwam, was er niets veranderd. Met gevolg dat ik ben hervallen. Leidinggevend moeten dringend meer mens worden."

13 wordt 50

In onze vorige editie kondigden we aan dat we 50 taarten uitdelen aan wie in vijf regeltjes uitlegt waarom u en uw collega's een taart verdienen. Onze redactie kreeg 227 reacties! De eerste taart ging naar Els Versprille en haar collega's bij De Lijn in Gentbrugge.

“Onze afdeling verdient een taart omdat ik 18 jaar als enige vrouw op de dienst werk. Mijn collega's beschouwen mij als een van hen en ze hebben geen vooroordelen omdat ik een vrouw ben.”

© Lieve Van Assche

Els en haar collega's tramtechnici.

Maak kennis met de 50 teams die een taart hebben gewonnen op www.vlaanderen.be/13.

Groen licht voor VAC Brussel op Thurn en Taxis

De bouw van het nieuwe VAC-gebouw op de terreinen van Thurn en Taxis in Brussel kan zoals gepland starten in het voorjaar van 2015.

Tegen eind 2017 zullen onder meer de Vlaamse ambtenaren uit het Boudewijn- en Phoenix-gebouw en uit de Kliniekstraat naar Thurn en Taxis verhuizen. De klacht van een van de verliezende kandidaten bij de Raad van State was de laatste hindernis. Nu die in juli is afgewezen, is het licht op groen gezet voor het project. Intussen blijft het gebouw de gemoederen beroeren. Vanuit vakbondshoek bleef er kritiek komen op de langere afstand

van het Noordstation en op de onveiligheid van het parcours. Jan Van Wesemael van ACOD zei in de media dat de vakbond iedere ambtenaar die de verhuizing naar Thurn en Taxis wil aanvechten, financieel zal steunen. Voorlopig heeft nog geen enkele ambtenaar een procedure gestart. Intussen heeft Het Facilitair Bedrijf een reeks geleide wandelingen geor-

FOTO: Het Facilitair Bedrijf

ganiseerd, waarop al vijfhonderd collega's uit Brussel afkwamen. De deelnemers vonden het alvast heel leerrijk. "Blijkbaar heeft Vincent Kompany in dat 'gevaarlijk park' onderweg leren sjotten: een goed voortekken", aldus Ludo Berghs van het Departement DAR.

Tijdens de geleide wandelingen maken collega's kennis met het traject en de plannen.

DUURZAME MOBILITEITSRACE

Elektrische auto + trein + plooifiets wint

Aaron Van Schoor, Pascale Vanderborgt en winnaar Gijs Dayers (v.l.n.r.) namen het in de race tegen elkaar op.

Om zijn raamcontracten voor duurzame vervoermiddelen in de kijker te zetten, organiseerde Het Facilitair Bedrijf tijdens de zomer een race. Drie kandidaten kozen drie duurzame voertuigen en legden hetzelfde parcours af: van het Depot in Vilvoorde, via het Boudewijngebouw in Brussel, naar het VAC Leuven, om te eindigen bij Jobpunt in Heverlee. Diegene die het snelst en het meest duurzaam aan de meet kwam was de winnaar. Collega Gijs Dayers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) ging met de pluimen lopen. Hij koos voor de elektrische wagen, de trein en de plooifiets. Pascale Vanderborgt van Het Facilitair Bedrijf carpoolde, sprong op de elektrische fiets en reed met de aardgaswagen. Aaron Van Schoor van het Departement MOW nam de bus, reed met de hybride wagen en trapte het laatste deel van zijn project op een Bluebike. De combinatie elektrische wagen-trein-plooifiets kwam als eerste over de meet in Heverlee en had de hoogste duurzaamheidsscore!

Lees meer over alle duurzame vervoermiddelen bij de Vlaamse overheid op p. 23.

MUZIKAAL AFSCHIED BIJ HET AGIV “Perfect Day”

Toen Soetkin Desmet (3e van links op de eerste rij) van het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) over het nakende pensioen van administrateur-generaal Armand De Troyer hoorde, kwam ze op het idee haar baas muzikaal uit te zwaaien met een gelegenheidsorkest van AGIV-medewerkers. “Dertien collega’s reageerden op mijn oproep om mee te spelen of te zingen. Repeteren deden we tijdens de middag. Na onze verhuizing naar het VAC Gent maakten we dankbaar gebruik van de polyvalente zaal.” Tijdens de grote dag begin juli speelde de AGIV-band drie nummers: ‘Perfect Day’, ‘t Smidje’ en ‘Ik hou van u’, met de aangepaste tekst van een andere collega. “Armand was zichtbaar geëmotioneerd en de reacties bevestigden ons gevoel dat het af was. We stonden er met de AGIV-band”, zegt Soetkin Desmet.

Pierre Hubau en Arthur De Haeck bij een zomereik met schade veroorzaakt door bombardementen.

COLLEGA'S ZOEKEN SPOREN WO I

Bomen met oorlogsschade

“Bomen vertellen een verhaal. In het geval van oorlogsbomen kan je dat heel letterlijk nemen”, zeggen boswachter Pierre Hubau van het Agentschap voor Natuur en Bos, Kristof Haneca van het agentschap Onroerend Erfgoed en Arthur De Haeck van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. Zij gingen in de buurt van Poperinge en Ieper op zoek naar veteranenbomen die sporen dragen van de Eerste Wereldoorlog.

Hoe is jullie zoektocht gestart?

PIERRE: “In de Westhoek doen verhalen over zulke bomen al lang de ronde. Uit nieuwsgierigheid hebben Kristof, Arthur, een medewerker van de stad Ieper en ik in april een dag lang bomen met oorlogssporen gezocht. In de Galgenbossen in Poperinge bijvoorbeeld. De geallieerden gebruikten die bossen als rustplaats. De soldaten klopten spijkers in de boomstammen om hun paard eraan vast te maken, om de haverzak eraan op te hangen en als kapstok voor hun uniformvest. Die spijkers zijn vastgegroeid in de bomen.”

Welke sporen kunnen bomen nog dragen?

PIERRE: “Bomen die gebombardeerd zijn, kunnen binnenin verkleurd zijn, zoals je ziet op de stamschijf die we aan Flanders Fields hebben geschonken (zoals op de foto, red.). We hebben

een boom gevonden waarbij de geweerloop nog uit de stam stak, en stammen met sporen van de kabels waarmee karren uit het slijk werden getrokken.”

Meer info

In het kader van de Week van het Bos (12-19 oktober) vertelt Pierre Hubeau tijdens een wandeling op 11 oktober om 17 uur alles over de sporen van WO I in de Galgenbossen. www.weekvanhetbos.be

13-zomerzoektocht

Benieuwd hoe goed u het ervan af hebt gebracht tijdens onze zoektocht? Vanaf 6 oktober leest u op www.vlaanderen.be/13 de juiste antwoorden en de rangschikking van alle deelnemers.

TELEX...

... **Klinkt snel, lekker en gezond koken zonder stress u als muziek in de oren?** Sinds maandag 8 september biedt Het Facilitair Bedrijf collega's in Brussel de mogelijkheid om online bij *Fox Cuisine* ingrediënten aan te kopen voor een gezonde maaltijd. Iedere namiddag kunt u het pakketje afhalen in het Brusselse Ellips- of Boudewijngebouw. Met het bijgeleverde recept is uw 'topgerechtje' klaar in 30 minuten en bespaart u uzelf een trip naar de winkel. Zie: www.bestuurszaken.be/slimthuis. ... **In het Ellipsgebouw kunt u feesten voor het goede doel.** Op donderdag 19 december vindt daar in het restaurant vanaf 15.30 uur de *Party for Life* plaats. Het Departement Werk en Sociale Economie en het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie slaan de handen in elkaar voor *Music for Life*. Een toegangkaart kost 5 euro. De opbrengst gaat volledig naar Moeders voor Moeders. ... **Vorig jaar ontving Spreekbuis, het meldpunt voor welzijn en integriteit op het werk, 93 dossiers.** Dat is meteen een verdubbeling ten opzichte van 2012. Collega's vinden dus steeds makkelijker hun weg naar het meldpunt als ze geconfronteerd worden met problemen als conflicten, pesterijen, discriminatie, diefstal of andere integriteitsteksties op het werk. ... **Eind juni waren er 7,5% personeelsleden minder dan in 2009,** zo blijkt uit de cijfers van Bestuurszaken. Er zijn nu nog 26 682 personeelsleden bij de Vlaamse overheid, tegenover 28 842 collega's in 2009. Dat is het eindresultaat van de personeelsbesparing die de Vlaamse Regering heeft opgelegd. Daarmee deden we het beter dan de doelstelling van 6,5%. ... **Meer dan 23 000 mensen namen deel aan de tweede editie van het Gordelfestival** in de Vlaamse Rand rond Brussel. Dat zijn dubbel zoveel deelnemers als vorig jaar. Een pluim op de hoed van de organiserende collega's bij Bloso en vzw De Rand.

13 COLLEGA'S UIT 50 EDITIES VAN 13

Hoe zou het

De afgelopen acht jaar hebben honderden collega's van de Vlaamse overheid in dit blad hun project voorgesteld, hun mening gegeven, een collega bedankt. In dit vijftigste nummer laten we graag nog een keer 13 van die smaakmakers aan het woord, over wat er intussen is gebeurd en wat er nog zit aan te komen.

BARBARA SAUER EN PETRA GOOVAERTS

nog zijn met ...

... ONZE ÉCHTE AMBTENARENFAMILIE

Steven (24) en Gwendolyne (26) Vanderghinste

- Steven werkt sinds 2011 als wegenarbeider bij het Agentschap Wegen en Verkeer in Kortrijk. Zijn zus Gwendolyne is al zes jaar escalatiebeheerder bij de Vlaamse Infolijn in Brussel.
- Gwendolyne stond als jongste van de ambtenarenfamilie Lapeire-Vanderghinste samen met haar grootvader, ouders en twee ooms in 13 van september 2008.
- Zei toen: "Mama en papa hebben me zeker warm gemaakt voor de job. Maar de opmerking dat ik in het voordeel ben omdat hier nog familieleden werken, irriteert me soms."
- Steven stond in 13 van maart 2010.
- Hij werkte toen nog bij het team Evenementen van het Departement DAR en zei toen: "Ik ben niet vaak thuis, maar ik hou van de afwisseling."

Van links naar rechts: Steven Vanderghinste (Agentschap Wegen en Verkeer), Wouter Vanderghinste (Agentschap Wegen en Verkeer), Kathy Lapeire (Departement Landbouw en Visserij), Gwendolyne Vanderghinste (Departement DAR), Hein Lapeire (Agentschap Wegen en Verkeer), Roger Lapeire (ex-Agentschap Wegen en Verkeer) en Wim Lapeire (Agentschap Wegen en Verkeer)

De familie Vanderghinste heeft een ambtenaren. De ene na de andere gaat bij de Vlaamse overheid werken. Zo was het al in 2008 toen ze voor het eerst in 13 stonden en zo is het nu nog. Toen interviewden we Gwendolyne als jongste telg van een ambtenaren-geslacht. Nu is haar broer Steven de benjamin.

Drie jaar geleden maakte u de overstap van Brussel naar Kortrijk. Hoe is u dat befallen?

STEVEN: "Toen duidelijk werd dat het team Evenementen, waar ik deel van uitmaakte, zou opgedoekt worden, ben ik op zoek gegaan naar een job in mijn woonplaats Kortrijk. Ik kon op vijf minuten van mijn deur starten als wegenarbeider bij Wegen en Verkeer. De overstap was een serieuze aanpassing en ik heb daar lang spijt van gehad. Bij het team Evenementen hielp ik beursstanden op- en afbouwen en beheerde ik het magazijn. Ik deed dat heel graag en ik werkte graag in Brussel. Maar ik heb me nu aangepast en zie ook wel de voordelen. Ik ben vastbenoemd en kan er veel zijn voor ons dochttertje van negen maanden. Ik werk ook graag buiten, en de winterdienst (wanneer er gestrooid wordt, red.) is een intensieve, maar heel gezellige periode. Ik hoop dat ik vrij snel kan overstappen van niveau D naar C. Dat zou de verhuizing naar Kortrijk goedmaken."

"Burgers staan veel meer op hun strepen dan zes jaar geleden"

Gwendolyne

"Veranderen heeft voordelen"

Steven

Waarom was de overstap naar een buitendienst zo moeilijk?

STEVEN: "De sfeer is anders. Collega's gaan meer familiair met elkaar om. Dat moet je liggen. Een voordeel is wel dat iedereen heel open is en dat je altijd je mening kunt zeggen."

GWENDOLYNE: "In een centrale dienst is de afstand tussen de collega's groter. Dat maakt het werk makkelijker, want je staat geen stuk van je privéleven af. Maar Steven vindt zijn draai wel goed op een buitendienst, vind ik."

Gwendolyne, hoe loopt het bij de Vlaamse Infolijn?

GWENDOLYNE: "Na zes jaar nog steeds prima. Ik beantwoord vragen van burgers die niet meteen behandeld kunnen worden door de medewerkers van ons callcenter. Ook de klachten van burgers over onze werking komen bij mij terecht. Heel leerrijk en concreet: er is een probleem, en ik probeer het op te lossen. Burgers zijn wel opvallend mondiger geworden tegenover zes jaar geleden. Ze weten waar ze recht op hebben, kennen beter de weg en staan ook veel meer op hun strepen. Er wordt al snel bedreigd met een klacht. Maar we krijgen ook veel dankjes hoor (lacht)."

Els Yperman (34)

- Is programmabeheerder van projecten voor ontwikkelingssamenwerking in Zuid-Afrika bij het Departement internationaal Vlaanderen.
- Stond in 13 van maart 2011.
- Was toen in zwangerschapsverlof na de geboorte van haar tweeling Mirte en Sep. Els vertelde als jonge mama over de contacten met Kind en Gezin en met regioverpleegkundige Alice Van Daele.
- Zei toen: "Kind en Gezin past zich aan elk kind aan. Dat vind ik heel positief."

"Alles gaat makkelijker met ons derde kind"

Hoe verlopen de contacten met Kind en Gezin voor jullie derde kindje Rune?

ELS: "Mirte en Sep moesten een tijdje in de couveuse blijven. Intussen zijn ze vier en is er sinds tweeëneenhalf jaar een broertje bij: Rune. Hij was niet prematuur en liep dus het gewone parcours. Daardoor beseffen we hoe regioverpleegkundige Alice en haar collega's destijds bij Mirte en Sep extra hun best hebben gedaan om ons alles goed uit te leggen en gerust te stellen. Bij Rune maakten we ons minder zorgen van bij het begin. We gaan nu rustiger om met de adviezen van Kind en Gezin en laten ons er minder door leiden. Soms komen we Alice nog tegen tijdens een controle in het consultatiebureau van Kind en Gezin. Het feit dat we samen in 13 hebben gestaan, heeft zeker een band geschept."

U werkt vier vijfde, net als uw man. Maakt dat de combinatie werk en gezin haalbaar?

ELS: "Het blijft natuurlijk druk, maar ouderschapsverlof geeft ons wel de kans om allebei nog een boeiende job te hebben, zonder continue stress en geregeld. Het feit dat we allebei kunnen genieten van wat flexibiliteit en tevreden zijn over onze job, zorgt voor een goed evenwicht."

Mirte, Sep en Rune (v.l.n.r.) ravotten met mama Els Yperman

© Lieve Van Assche

... ONZE EX-EMANCIPATIEAMBTENAAR

Ingrid Pelssers (41)

- Was acht jaar Emancipatieambtenaar, nam loopbaanonderbreking en begon op 1 oktober 2013 samen met haar echtgenote aan een leersabbat van 15 maanden in het buitenland.
- Stond voor het laatst in 13 van januari 2014.
- Zei toen: "Ik trek 15 maanden de wereld rond en zal vrijwilligerswerk doen in Europa en Zuidoost-Azië."
- Heeft sindsdien vrijwilligerswerk gedaan in Brussel, woonde in Londen, maakte een trip door Noord-Europa en vliegt in oktober voor drie maanden naar Zuidoost-Azië.

"Ik ben eropuit getrokken om mezelf en de wereld te verkennen"

"Na mijn afscheid heb ik de knop vrij vlug kunnen omdraaien. Maar ik blijf de Vlaamse overheid en mijn vroegere werk wel nog volgen. Zo las ik dat het streefcijfer voor allochtone medewerkers wordt opgetrokken en dat de voorwaarden versoepeld worden. Maar ik onthoud me van alle commentaar. Je moet niet als een schoonmoeder boven de schouders van je opvolger hangen. Ik zou daar zelf een hekel aan hebben. In september was ik twee weken in België en heb ik mijn opvolgster Alona Lyubayeva ontmoet."

"Ik ben zo blij met mijn keuze voor een 'leersabbat'. Ik wilde een nieuwe job, maar ik had geen idee welke. Dus ben ik eropuit getrokken, om de wereld en mezelf te verkennen. Mijn blik is ruimer geworden. En ik heb België en Vlaanderen meer leren koesteren. Wat ik ga doen bij mijn terugkeer? Er is nog niets beslist. Misschien wil ik werken rond migratie en integratie, een van mijn passies. Ik voel me het meest aangesproken door de Vlaamse overheid, maar ik zie ook elders interessante projecten."

... ONZE KMSKA-CONCIËRGE

Guido Vermeire (62)

"In het museum blijven wonen was geen optie. Het is er te stoffig geworden door de verbouwingswerken en daarom ben ik verhuisd naar een woning recht tegenover het KMSKA. Mijn vroegere woonkamer is nu omgedoopt tot het bureau van de aannemer. Gelukkig zitten de schilderijen goed beveiligd in een depot midden in het museum. We hebben de pech gehad dat er meer asbest is gevonden dan verwacht, waardoor de afbraak van het museum drie maanden vertraging heeft opgelopen. In 2017 beginnen ze hier aan de inrichting en het ophangen van de schilderijen en in 2018 is de officiële opening gepland. Die zal ik als conciërge wellicht niet meer

- Conciërge in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA), dat sinds 2011 helemaal verbouwd wordt.
- Stond in 13 van maart 2010.
- Woonde toen op de benedenverdieping van het museum.
- Zei toen: "Met oudjaar zit ik altijd op het dak. Sinds een vuurwerkpijl daar brand veroorzaakte, ben ik er niet meer gerust in."

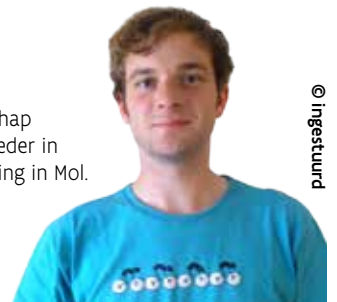
"Werf in plaats van zaal vol buitengewone schilderijen"

meemaken, want eind 2017 ga ik waarschijnlijk met pensioen. Tot dan zal ik dus toezicht houden op een werf. Dat deed ik liever in een mooie zaal met buitengewone schilderijen (*lacht*)."

... ONZE OPVOEDER

Tijl Reusen (26)

- Sinds 1 juni 2010 aan de slag bij het Agentschap Jongerenwelzijn. Werkt nu vier jaar als opvoeder in De Hutten, de gesloten gemeenschapsinstelling in Mol.
- Stond twee keer in 13 als nieuwkomer, de laatste keer in september 2011.
- Zei toen: "Voorlopig baart de toekomst mij weinig zorgen."

"Ik leer onze jongeren steeds beter te begrijpen. Intussen heb ik een aantal opleidingen in gesprekstechnieken gevolgd. Zo kan ik nog beter communiceren met de jongeren, als een van hen boos wordt bijvoorbeeld, of als een situatie uit de hand loopt. Ik praat met hen, stel vragen, luister, ik toon begrip ... Niet altijd makkelijk, maar wel heel boeiend. Waar ik de

meeste voldoening uit haal is het 'ervaringsleren'. We sturen de jongeren op pad met een stafkaart of ze moeten de trein nemen en overstappen maken. Als alles vlekkeloos verloopt, staan ze van zichzelf te kijken. Ik doe mijn job ontzettend graag, maar of ik deze baan levenslang zal uitoefenen, daar ben ik niet mee bezig."

"Ik zie wel wat er op mijn pad komt"

© Lieven Van Assche

... ONZE ERFGOEDBEWONER

Jo Braeken (57)

- Werkt voor het agentschap Onroerend Erfgoed en woonde tien jaar lang in het Renaat Braem Huis in Deurne, samen met zijn partner en zijn kater genaamd 'Poes'.
- Stond in 13 van mei 2007.
- Zei toen: "Vrouwen reageren verrukt als ze Poes zien."
- De eerste acht jaar gidste hij cultuurliefhebbers rond in zijn huis, daarna nam de organisatie Antwerpen-Averchts die taak over.
- In oktober 2013 verliet hij het huis van de gelijknamige architect en verhuisde weer naar een appartement.

"Tien jaar de stoelen telkens weer zo plaatsen dat ze volledig tot hun recht komen in het interieur, vraagt op de duur veel energie. Je wilt leven en de bezoekers niet als de maat van de dingen nemen. Maar dat kan simpelweg niet in een museum. Ook de grens

"Na tien jaar was het tijd voor iets nieuws, ook voor Poes"

tussen privé en werk is flinterdun en vaak had ik maar één weekend per maand vrij. Het was tijd voor iets nieuws. In oktober vorig jaar hebben we een appartement uit de jaren dertig gevonden in Antwerpen-Centrum, op een steenworp van het stadspark - een tuin die ik niet eens zelf meer hoeft te onderhouden (*lacht*)."

"Onze kat haalde in het Braem Huis allerlei *toeren* uit om toch maar op wandel te kunnen. Ik was daar niet zo gerust in. Gelukkig bleef hij na een tijdje gewoon rondhangen in de tuin. Die tien jaar waren in ieder geval een prachtkans die je maar één keer in je leven krijgt. Daar ben ik dankbaar voor."

... ONZE EX-FEDERALE COLLEGA

Pascale Verbeeck (49)

- Maakte in november 2010 de overstap van de FOD Financiën naar de Vlaamse Belastingdienst. Eerst als coördinator in Antwerpen - afdeling Dossierbehandeling.
- Sinds september aan de slag als Controleur op de baan - dienst Externe Controle.
- Stond in 13 van januari 2011.
- Zei toen: "Iedereen bij de Vlaamse Belastingdienst verdient een pluim. Het is niet evident om van job te veranderen."

PASCALE: "Hoe ik nu werk, is in geen honderd jaar te vergelijken met mijn achttien jaren bij de federale overheid. Het lijken wel twee verschillende werelden! Pas op het Vlaamse niveau heb ik de mogelijkheid gekregen om mij te ontplooiën. Ik kreeg enkele maanden na de oprichting van de dienst Vlaamse Verkeersbelasting de vraag of ik teamcoördinator wilde worden. Ik

was erg verrast. Een leidinggevende functie, daarvan had ik bij de federale overheid nooit durven te dromen. Ik accepteerde het aanbod en had zelfs mensen met een hoger niveau onder mijn hoede, terwijl ik zelf een C ben."

Werd u beter betaald in die nieuwe functie?

PASCALE: "Nee, alleen mijn functie-inhoud is veranderd, niet het loon. Ik heb daar nooit een punt van gemaakt. Ik vond mijn nieuwe functie op zich al een avontuur: ik ging voor het eerst naar vergaderingen, terwijl besprekingen bij de federale overheid nooit bedoeld waren voor mensen van mijn niveau. Ik merkte dat je mening zeggen oké, en ik heb veel bijgeleerd, ook over mezelf en het omgaan met mensen."

En toch veranderde u op 1 september intern van job. Waarom?

PASCALE: "Ik ben een perfectionist en kan moeilijk loslaten. Ik nam de problemen van de werkvloer mee naar huis. Daarom heb ik een andere job gevraagd en gekregen. Ik ben nu controleur op de baan geworden: met een team checken we bijvoorbeeld of bestuurders hun verkeersbelastingen hebben betaald en we inspecteren de handelaarsplaat bij garages. Het is een totaal andere job met een concrete invulling."

© Lieven Van Assche

"Bij de Vlaamse overheid krijg je tenminste kansen"

... ONZE STUDENT

Patrick Vanspauwen (49)

- Werkt bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) als coördinator van de lokale overlegplatforms (LOP's) voor gelijke onderwijskansen.
- Stond in 13 van september 2013.
- Begon toen aan zijn derde jaar Overheidsmanagement en -beleid (KU Leuven). Behaalde in juni zijn masterdiploma met onderscheiding.
- Zei toen: "Ik maak me wijs dat het mijn hobby is."

"Mijn collega's waren mijn grootste supporters toen ik studeerde"

© Lieven Van Assche

"Het was zeker niet gemakkelijk om tegelijk te werken en te studeren. Drie jaar geleden was het voor mij 'nu of nooit': mijn vrouw zag het zitten en onze twee kinderen werden zelfstandiger en stonden zelf op het punt om verder te studeren. Het afgelopen jaar heb ik 100% gewerkt en 80% van een voltijds lessenpakket gevolgd. Ik heb dus eigenlijk op 180% gedraaid. Het was heel vermoeiend. Alleen maar werken voelt sindsdien een beetje als vakantie."

"Ik ben niet van plan om meteen ander werk te zoeken nu ik dat diploma op zak heb. Maar ik besef ook goed dat mensen achteraf vaak weinig doen met wat ze hebben geleerd tijdens een opleiding. Best angstaanjagend. Ik zoek manieren om die inzichten in mijn werk te laten renderen, ook voor mijn collega's. Zij waren mijn grootste supporters toen ik studeerde. Ik merk dat ik geduldiger ben en dingen meer strategisch aanpak. Dat is alvast een verbetering."

... ONZE HIPSTE COLLEGA

Seppe Dams (35)

- Combineert sinds september vorig jaar twee halftijdse jobs: beleidsmedewerker Jeugd bij het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen (ASCW) en adviseur Organisatieontwikkeling Volwassenen bij het Agentschap voor Overheidspersoneel (AgO).
- Werkte daarvoor voltijds bij het ASCW, sinds begin 2007.
- Werd in april 2011 door het programma *Peeters en Pichal* uitgeroepen tot hipste ambtenaar.
- Stond voor het eerst in 13 van juli 2011.
- Zei toen: "Ik ben jaloers op de collega's van het Agentschap voor Overheidspersoneel. Hun coachende taak intrigeert me."

"Dat ik sinds een jaar twee halftijdse jobs combineer bij de Vlaamse overheid heb ik onrechtstreeks aan 13 te danken. Toen een medewerker van het blad me enkele eindejaarsvraagjes onder de neus schoof, werd er gevraagd op welke collega's ik stiekem jaloers was en dat waren de mensen van het Agentschap voor Overheidspersoneel (AgO). Negen maanden later mocht ik er halftijds aan de slag via tijdelijke mobiliteit en schroefde ik mijn andere job ook terug naar een halftijdse."

U werkt er nu een jaar. Wat is de balans?

SEPPE: "Organiseren en plannen is niet mijn sterkste kant, maar met twee jobs kun je niet anders. Ik ben er al beter in geworden. Verder is het een win-winsituatie: bij het ASCW was ik vertrouwd met de wisselwerking tussen beleid en politiek en die ervaring komt me goed van pas bij AgO. Omgekeerd heb ik leren faciliteren bij AgO, waarmee ik bij het ASCW nu mijn voordeel doe. Ik vond het wel lastig om bij de nieuwe collega's telkens weer

voorgesteld te worden als 'de hipste ambtenaar'. Ik ben dat etiket beu. Als een radiostation of vereniging zich geroepen voelt om een nieuwe verkiezing uit te schrijven: graag! Tijd voor een opvolger!"

„Ik doe nu een dubbele halftijdse job”

© Nadine Raes

Natalie Verstraete (37)

- Sinds 2012 afdelingshoofd Horizontaal Beleid bij het Departement Onderwijs.
- Werd op haar 31ste afdelingshoofd Internationale Relaties Onderwijs.
- Stond in 13 van september 2009.
- Zei toen: "Een jonge leidinggevende zorgt voor extra zuurstof omdat je de dingen met een onbevangen blik kan bekijken."

U hebt voor deze functie 3,5 jaar een andere afdeling geleid. Hoe kijkt u daarop terug?

NATALIE: "Het waren leerrijke, maar ook harde jaren, al had dat minder met het werk te maken. Ik verloor mijn man nog geen jaar na mijn benoeming en was de job nog volop aan het leren. Tegelijkertijd moest ik mijn verdriet verwerken en het leven van mijn kinderen, toen één en twee jaar, én dat van mezelf draaiende houden.

Die combinatie was zwaar en ik heb wel eens getwijfeld of ik mijn leidinggevende job zou opgeven. Nu ben ik blij dat ik de eerste twee jaar na dat persoonlijke drama geen ingrijpende beslissingen heb genomen. Ik doe de job nog steeds heel graag en denk dat dát de juiste keuze was."

Op uw 31ste werd u afdelingshoofd, nu bent u 37. Niet meer piep, maar wel nog jong. Welke voordelen biedt dat?

NATALIE: "Op mijn 37ste ken ik mezelf beter en is het duidelijker welke schakel ik binnen de organisatie ben. Verder zijn mijn sterktes uitgekristalliseerd en weet ik wat mijn valkuilen zijn. Daarom maak ik betere keuzes. We zijn nu met verschillende afdelingshoofden van rond de 35 jaar. In een groep van mensen met dezelfde leeftijd hoef ik niet meer als enige te zeggen dat een late vergadering mij niet goed uitkomt vanwege de kinderen. Ik blijf er wel bij dat een piepjong iemand met een meer onbevangen blik naar de dingen kijkt dan een ervaren collega. Die zal sneller naar bekende oplossingen grijpen. Een goede mix werpt de meeste vruchten af."

Hoe ziet u zichzelf evolueren?

NATALIE: "Ik ben niet bezig met carrièreplanning. Onderwijs is zo'n boeiend thema: het is een bepalende factor in ieders leven en heeft raakvlakken met een heleboel andere beleidsdomeinen zoals werk, sport en wetenschap. Of ik ooit hogerop wil klimmen, weet ik op dit moment niet. Ik heb geleerd om van dag tot dag te leven, ook in mijn carrière."

"Ik heb geleerd van dag tot dag te leven, ook in mijn carrière"

© Lieven Van Assche

... ONZE WARMSTE COLLEGA

Urbain Bax (65)

- Werkte bij het Agentschap voor Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen (ASCW), de laatste jaren als documentalist. Ging in december 2012 met pensioen.
- Stond in 13 van juli 2012.
- Vertelde toen hoe hij collega Linda Baetens steunde in haar strijd tegen kanker.
- Zei toen: "Ik spreek heel open met Linda over haar ziekte. Over haar wil om te genezen, maar ook over haar angst om de strijd te verliezen."

"Nog veel contact met mijn ex-collega's"

"We hebben altijd een goede band gehad op onze afdeling. Ook nu heb ik nog veel contact met mijn ex-collega's. We mailen elkaar en ik ga geregeld naar Brussel om samen te lunchen. Iedereen leefde ook sterk mee toen onze collega Linda ziek werd. De betrokkenheid bleef groot tot op het einde. Het was heel moeilijk om haar te zien achteruitgaan. En een absolute zonde om haar op haar 52ste al te moeten laten gaan. We zijn met de collega's nog regelmatig bij Linda op bezoek geweest, ook toen het veel slechter met haar ging. Ik heb haar een laatste keer gezien enkele dagen voor ze gestorven is."

"Het is een zwaar jaar geweest, niet alleen door Linda's overlijden. De relatie met mijn vriendin is afgelopen en ik heb een vrij hectische verhuisperiode achter de rug. Als je net met pensioen bent, is het een slecht moment om je relatie stuk te zien gaan. Vooraf denk je dat je vanaf dan alles beter, intensiever en relaxter zult doen. Maar dat is tot nu toe nog niet gelukt."

© Christophe Ketels

... ONZE GEPENSIONEERDE TOPAMBTENAAR

Marc Morris (61)

- Ging op 1 november 2013 met pensioen. Leidde als secretaris-generaal het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.
- Heeft 37 jaar voor de overheid gewerkt.
- Is nu eerste schepen in Bertem (CD&V).
- Stond voor het eerst in 13 van mei 2008.
- Zei toen: "Ik voel mij absoluut gelukkig met wat ik doe."

"De dag dat ik officieel met pensioen ben gegaan, werd mijn eerste kleinzoon geboren. Dat kon mijn nieuwe levensfase niet méér in de verf zetten. Ik heb nu meer tijd voor mijn familie, al moet ik zeggen dat ik ook mijn handen vol heb aan de gemeentepolitiek. Als schepen ben ik geregeld de hort op, gelukkig zonder files nu. De grootste verandering is dat ik niet langer de lakens uitdeel, maar ook zelf opdrachten afhandel. Het voelt daarom op meer dan één manier aan als *back to the roots*."

© Ingestuur

"Mijn schepenambt is voor mij 'back to the roots'"

"Nieuws over de Vlaamse overheid volg ik op de voet. Ik heb grootse verwachtingen nu gemeenten meer verantwoordelijkheid krijgen volgens het Vlaamse regeerakkoord. Dat is altijd al mijn stokpaardje geweest. Verder hoop ik dat we met z'n allen oog blijven hebben voor de sociaal zwakkeren in de maatschappij. Dat ze niet in de kou komen te staan door de besparingen."

... ONZE WOORDVOERDER

Anneke Ernon (38)

- Heeft 12 jaar gewerkt voor de VDAB. Stapte in september 2013 over naar de VRT als woordvoerder, maar keert bij het verschijnen van 13 terug naar de VDAB.
- Stond begin 2013 in 13 en beantwoordde onze eindejaarsvraagjes.
- Zei toen: "Ik wens iedereen een job die hij graag doet."

"Ik heb veel geleerd bij de VRT, maar toch bleef mijn hart kloppen voor de VDAB. Jaren heb ik er mee aan het beleid getimmerd en er ook invulling aan gegeven: ik gaf Nederlandse les aan anderstaligen, was er opleidingsmanager en later werd ik woordvoerder. Ik vond het fijn als ik journalisten een heldere uitleg kon geven over bijvoorbeeld knelpuntberoepen. Mijn werk als woordvoerder bij de VRT kwam heel goed overeen met wat ik bij de VDAB had gedaan."

© Ingestuur

"Ik kijk ernaar uit om naar mijn vertrouwde stal terug te keren"

"Maar toch bleef het kriebelen. Ik zal bij VDAB nu meer inhoudelijk werken en focussen op de communicatie rond veranderingstrajecten en kijk er enorm naar uit. Oude liefde roest niet, zeker?"

DE VLAAMSE DIPLOMATENDANS

Roteren tegen de

“Voor je het weet, hoor je bij de meubels en werk je op automatische piloot”, zegt David Maenaut, een van de elf algemeen afgevaardigden van de Vlaamse Regering (AAVR). Die veranderen na zes jaar gezamenlijk van post, kwestie van het Vlaamse diplomatenkorps fris en gesmeerd te houden. En dat zal nodig zijn, want de nieuwe regering verwacht nu nog meer van haar ambtenaren in de wereld.

FRANK WILLEMSE

Geert De Proost:
van Londen naar **New York**
(Verenigde Staten)

1

Nic Van der Marliere:
van Parijs naar **Londen**
(Groot-Brittannië)

2

Julie Bynens: van Genève naar **Brussel**
(Permanente Vertegenwoordiging bij de
Europese Unie)

3

Kris Dierckx:
van New York naar **Genève**
(Multilaterale organisaties)

4

routine

Collega David Maenaut vertegenwoordigt de komende vijf jaar Vlaanderen in Oostenrijk, Hongarije, de Tsjechische Republiek, Slovenië en Slowakije. Zijn vrouw en dochter verhuizen van Pretoria mee naar Wenen. Zijn zoon blijft in Brussel. “Natuurlijk is de impact op je gezin groot als je om de zoveel tijd moet verhuizen voor je werk. Maar dat hoort er nu eenmaal bij als je diplomaat wilt worden”, zegt hij.

“Ik zit volop in mijn dagelijkse cursus Duits en ben nog op zoek naar een appartement voor mijn gezin”, vertelt collega David Maenaut (48) ons deze zomer vanuit Wenen, een paar weken voor zijn aanstelling op 1 september. Hij trekt na zes jaar Zuid-Afrika naar de Oostenrijkse hoofdstad en zal van daaruit onze belangen vertegenwoordigen in Hongarije, de Tsjechische Republiek, Slovenië en Slowakije. “Ik spreek natuurlijk Nederlands en ook Frans en Engels. Mijn Japans is wat roestig, mijn Chinees basic en mijn Italiaans redelijk. Duits spre-

ken is niet zo belangrijk in de diplomatieke wereld, maar in Oostenrijk heb je toch een streepje voor als je de taal spreekt. Het is ook een kwestie van respect ten aanzien van het gastland”, legt David uit. Uit een diplomatenfamilie stamt hij niet, maar met familie op alle continenten zit ‘de wereld’ hem in het bloed. “En ik gedij ook gewoon goed in het buitenland.”

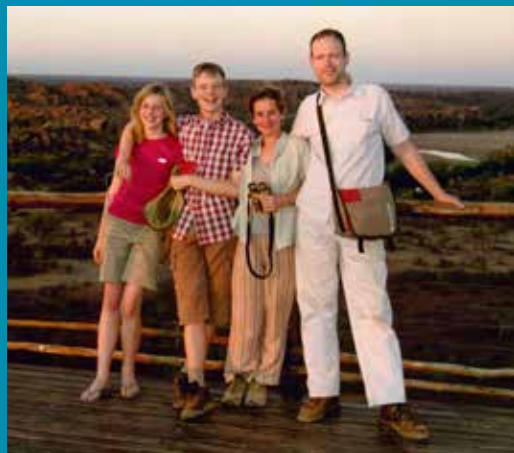
Inspraak in keuze standplaats?

Het is Davids derde buitenlandse post. “Ik ben begonnen in 1995 in Tokyo als gemeenschapsattaché nadat ik Oosterse Talen en Geschiedenis had gevolgd in Leuven en daarna in Tokyo en Firenze was gaan voortstuderen. Mijn schoonvader had de vacature zien staan in de krant. Hij vond dat ik na elf jaar studeren maar eens werk moest vinden (*lacht*). Ik solliciteerde en werd aangenomen. Dat ik al vijf jaar in Tokyo woonde, zal zeker geholpen hebben”, klinkt het. Omdat er toen nog geen rota-

tiesysteem bestond, bleef hij 7,5 jaar in Tokyo. Tot de buitenlandse post daar werd opgedoekt. “Dat is lang. In de diplomatieke wereld verander je gemiddeld om de vier jaar van post. Anders wordt de kans te groot dat je tot de meubels gaat behoren en op automatische piloot gaat werken. Terwijl je als diplomaat net fris moet blijven”, zegt David. Hij kreeg Genève, een knooppunt waar internationale organisaties zetelen, toegewezen, maar met standplaats Brussel. “Dat betekende veel pendelen, maar het kwam ook goed uit omdat de kinderen toen 5,5 en 3 waren en in België naar school konden gaan.” Dat David na zes jaar naar Zuid-Afrika moest, kwam minder goed uit. Normaal krijgen Vlaamse diplomaten inspraak in de keuze van hun standplaats. “Maar toen waren er geen kandidaten om in Pretoria te zetelen. De voorwaarden waren echter goed en als je aan een job als deze begint, weet je dat je het niet altijd voor het kiezen hebt en dat er gevolgen voor je gezin kunnen zijn”, zegt hij. Een meevaller was het mooie weer en de mogelijkheid om de Afrikaanse natuur te exploreren. “En we krijgen elk jaar een gratis trip met het hele gezin naar België. Wat ik toch ook netjes vind van mijn werkgever.” Opmerkelijk is dat er van de elf afgevaardigden maar twee met hun kinderen van post veranderen. De

“In de diplomatieke wereld verander je gemiddeld om de vier jaar van post. Anders wordt de kans te groot dat je tot de meubels gaat behoren”

David Maenaut

David Maenaut (48)

PROFIEL

- Algemeen afgevaardigde van de Vlaamse Regering (AAVR) bij het Departement internationaal Vlaanderen (DiV)
- Geboren in Ukkel (Brussel) en getogen in Amstelveen (Nederland) en Oudergem (Brussel)
- Getrouwd met Hilde sinds 1991, een zoon (Simon, 16) en een dochter (Emilia, 14)
- Licentiaat Oosterse Talen en Geschiedenis en Internationale Politiek
- Ambtenaar sinds: 1995
- Buitenlandse posten: Tokyo (1995-2003), Genève (2003-2008), Pretoria (2008-2014) en Wenen (2014-2019)
- Medewerkers: één in Wenen, één in Praag en één in Boedapest

Vlaanderen breidt uit

De nieuwe Vlaamse Regering verwacht veel van het Vlaamse diplomatenkorps en van haar personeel in het buitenland. “Het postennetwerk wordt daarvoor verdiept en versterkt, de afgevaardigden krijgen een uitgebreidere coördinerende taak en de rol van Vlaanderen in het Europese apparaat moet structureler”, zegt het regeerakkoord.

Er zijn drie soorten vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering in de wereld: de algemeen afgevaardigden van de Vlaamse Regering (AAVR), de economische vertegenwoordigers en technologieattachés van Flanders Investment & Trade (FIT) en de collega's die Toerisme Vlaanderen uitzendt.

Die laatsten hebben geen diplomatiek statuut. De anderen wel. Al horen ze protocollair bij de Belgische ambassade, ze hoeven alleen verantwoording af te leggen ten aanzien van de Vlaamse overheid en de regering. Ze doen hetzelfde soort werk als de Belgische collega's, maar dan voor de Vlaamse bevoegdheden. In Europese fora vertolken ze gecoördineerde Belgische standpunten en in multilaterale vergaderingen verdedigen ze vaak Europese standpunten, zoals in het kader van het handelsbeleid. Belgische en Vlaamse diplomaten hebben een vergelijkbare carrière, maar onze Vlaamse vertegenwoordigers kunnen geen ambassadeur worden. AAVR's krijgen een salaris, een postvergoeding en een tegemoetkoming in de huur van een privéwoning en de inrichting ervan.

Van 11 naar 12, 13 ...?

Tot nu toe waren er elf posten voor AAVR's, waarvan negen in het buitenland: Den Haag, Berlijn, Londen, Parijs, Madrid, Wenen, Warschau, New York en Pretoria. De standplaats van de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU en die van de multilaterale organisaties was Brussel. Om de hoek dus, al vroeg die laatste een hoop gependel naar Genève omdat de Wereldgezondheidsorganisatie, de Internationale Arbeidsorganisatie, de Wereldhandelsorganisatie ... daar hun vergaderingen houden. Daarom wordt de Zwitserse stad nu ook een echte buitenlandse post.

In het regeerakkoord staat dat er ook een analyse zal worden uitgevoerd voor de verdere uitbouw van het postennetwerk naar Scandinavië, de Westelijke Balkan, de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India, China) of de MINT-landen (Mexico, Indonesië, Nigeria, Turkije). Dat zou het aantal posten op 12, 13 of zelfs meer brengen.

Kostenplaatje

Standplaatsen van AAVR's worden gekozen op basis van politieke en economische criteria en bestaande banden met het betrokken land, zoals de culturele en academische links. Het Departement internationaal Vlaanderen (DiV) verzamelt daarvoor alle informatie, maakt een kostenplaatje op en legt de beslissing voor aan de Vlaamse Regering. Hoeveel elke post en de vertegenwoordiging kost, hangt af van land tot land. Om een idee te krijgen: de post 'Berlijn' kost in totaal ongeveer 400 000 euro per jaar, 'Wenen' 600 000 euro. Hoeveel het openen van nieuwe kantoren zal mogen kosten, zal moeten blijken. “Verdieping en versterking vergen nu eenmaal middelen”, klinkt het bij DiV.

anderen zijn single, hebben volwassen kinderen of hebben alleen een partner. “Voor diplomaten met een gezin treft de Vlaamse overheid wel enkele specifieke voorzieningen”, legt David uit en hij haalt de extra toelagen voor huisvesting en schoolgeld aan, zowel in Zuid-Afrika als nu in Wenen. Zoon Simon gaat evenwel niet mee naar Oostenrijk omdat hij zijn laatste jaar middelbaar

in Brussel wil afronden en intussen gaat logeren bij zijn grootouders.

Geprivilegieerd leven?

Dochter Emilia wel en ze is ingeschreven in de internationale school in Wenen. “In Pretoria gingen ze gewoon vlakbij naar school en hadden ze zowel vriendjes bij de Afrikanen als in de expatgemeenschap, waar je

als diplomaat niet omheen kunt. We woonden er wel in een gouden kooi: we hadden een ommuurd huis en de kinderen werden met de auto naar school gebracht. De veiligheidssituatie in Pretoria laat dat niet anders toe”, klinkt het. David geeft aan dat hij als diplomaat een geprivilegieerd leven leidt en ook zo gehuisvest wordt. In Zuid-Afrika woonden hij en zijn gezin in een villa met zwem-

bad, in Wenen wordt het een mooie flat. "Een van onze taken is het uitbouwen van een netwerk. Het ontvangen van gasten thuis is daar een belangrijk facet van. Dan moet het een beetje presentabel zijn. In Zuid-Afrika organiseerden we jaarlijks een tiental diners en een zestal party's met buffet of 'braai' (*Afrikaans voor barbecue, red.*). Twee keer per jaar hielden we ook een grote receptie. Met dank aan mijn vrouw die dat allemaal organiseerde. Werken mocht ze niet, zoals dat vaak het geval is voor partners van diplomaten. Helpen gelukkig wel."

Grotere verantwoordelijkheid?

Recepties en diners geven is maar een van de manieren waarop een diplomaat doet waarvoor hij is aangenomen: zijn land of regio vertegenwoordigen. Een afgevaardigde van de Vlaamse Regering moet daarbij vooral een allrounder zijn, blijkt uit de profielomschrijving: organisator van events, reisleader bij ministeriële missies, netwerker, onderhandelaar, cultuurminnaar, vergadertijger, researcher, rapporteur, communicator, spindoctor en manager. "Je

moet als diplomaat van alle markten thuis zijn, maar het hangt van de post af welk aspect doorweegt. In Genève en Brussel ben je vooral een rapporteur en onderhandelaar, in Zuid-Afrika eerder een manager en nu in Wenen hoop ik me vooral met wetenschap en cultuur te kunnen bezighouden. Ik wil daar een netwerk rond uitbouwen en zo de banden tussen onze regio en die landen versterken."

ONZE EERSTE VROUW IN DE WIJDE WERELD

"Ingesteldheid belangrijker dan sekse"

Geraldine Reymanants (38), doctor in de Geschiedenis en sinds 2012 stafmedewerker bij het Departement Internationaal Vlaanderen (DIV), is niet de eerste vrouwelijke AAVR'er. Dat is collega Julie Bynens. Maar die was en blijft gestationeerd in Brussel. Geraldine is wel de eerste vrouw die erop uitgestuurd wordt. En dan nog naar Pretoria, de verst verwijderde post in ons diplomatieke netwerk.

Er zijn al vrouwelijke vertegenwoordigers van FIT en van het voormalige VAIS in het buitenland gestationeerd, maar het heeft 21 jaar geduurd voor de Vlaamse Regering een vrouwelijke diplomaat uitzond om ons te vertegenwoordigen. Hoe belangrijk vindt u die stap?

"Vlaanderen profileert zich als een open, dynamische en solidaire samenleving, en wil dat ook tonen in zijn buitenlandse beleid. Bovendien wil de Vlaamse Regering mensenrechten als thema integreren in haar internationale

optreden. Dan lijkt het me logisch dat we die openheid ook weerspiegelen via de mensen die we afvaardigen om ons buitenlandbeleid op het terrein vorm te geven. Ideaal gezien weerspiegelt het Vlaamse diplomatieke korps trouwens de diversiteit van de Vlaamse bevolking, niet alleen die van mannen en vrouwen."

Waarom heeft het zo lang geduurd?

"Diplomatie heeft lang een mannelijk imago gehad. Ook ik heb mij de vraag gesteld of ik wel het juiste profiel had om de Vlaamse Regering te vertegenwoordigen toen ik de foto zag van het Vlaamse diplomatenkorps: (oudere) mannen in pak, op één uitzondering na. Maar ik heb er mij dus niet door laten afschrikken (*lacht*). Tegenwoordig vinden trouwens steeds meer vrouwen de weg naar de diplomatie."

Is het voor een vrouw moeilijker dan voor een man om een job als diplomaat te combineren met een privéleven?

"Ik denk dat het voor beiden even moeilijk of gemakkelijk is. Het professionele leven en het privéle-

ven van een diplomaat zijn vaak nauw verweven. Zogenaamde vrije tijd breng je niet zelden door op werkdinners of netwerkrecepties. Nu, er zijn evengoed vrouwelijke diplomaten met kinderen die meer dan voltijds werken. Net zoals voor mannelijke diplomaten geldt in dat geval dat de steun van de partner erg belangrijk is. Die moet immers een groter deel van de dagelijkse kinderopvang en van het huishouden op zich nemen."

Hebt u daar een partner en kinderen?

"Nee."

Is het in Zuid-Afrika belangrijk of je een man of een vrouw bent?

"Tot nog toe heb ik alleen positieve reacties gekregen op mijn aanstelling. De viceminister van Gezondheid van Mozambique toonde zich bijvoorbeeld erg verheugd, omdat 'women tend to do better than men'. Een uitspraak die volledig voor haar rekening is (*lacht*). Belangrijker dan de sekse van de diplomaat lijkt mij de ingesteldheid: openheid, empathie, discretie ... En die kenmerken zijn volgens mij niet exclusief vrouwelijk of mannelijk."

Kiezen voor gecombineerd vervoer

Meteen de auto inspringen voor een verre vergadering, velen onder ons herkennen die reflex. Maar daar wil Het Facilitair Bedrijf wat aan doen. Het breidt daarom zijn aanbod aan nieuwe duurzame dienstvoertuigen uit. "We willen dat collega's uit een waaier aan vervoermiddelen kunnen kiezen, of verschillende vervoermiddelen kunnen combineren", klinkt het.

BARBARA SAUER

Het Facilitair Bedrijf biedt alle agentschappen en departementen van de Vlaamse overheid voordelige raamcontracten 'duurzame dienstvoertuigen' aan. Wie op het aanbod ingaat, heeft de keuze uit Blue-bikes, verschillende types elektrische wagens, wagens op aardgas en sinds kort ook plooi-fietsen. "Ons aanbod moet iedereen de mogelijkheid bieden om op een duurzame manier te raken waar hij wil, met één voertuig of een mix ervan", zegt Yannick Martinez van Het Facilitair Bedrijf.

Elektrisch op nummer 1

De uitbreiding van het aanbod volgt uit een omzendbrief van juni 2013: de ecologische voetafdruk van de Vlaamse ambtenaar moet kleiner. "Nieuwe voertuigen van de Vlaamse overheid moeten voldoen aan een aantal voorwaarden zoals een minimale uitstoot van CO₂ en fijn stof, en het reduceren van geluidsoverlast. De exacte waarden zijn officieel vastgelegd en resulteren in een zogenaamde ecoscore: elk voertuig krijgt een quotering van 0 tot 100. Hoe ho-

ger de score, hoe milieuvriendelijker het voertuig", legt collega Martinez van Het Facilitair Bedrijf uit. De elektrische auto krijgt de hoogste quotering en de CNG-wagen, een auto op gas die sinds vorig jaar in het aanbod zit, scoort ook goed. Het Facilitair Bedrijf zet ook in op de Blue-bike. "Het voordeel van die blauwe fietsen is dat de overheid ze niet eens hoeft aan te kopen: de NMBS biedt ze aan in de buurt van een aantal grote stations. Als werknemer kunt u van de trein op de fiets springen om naar een vergadering enkele kilometers verderop te fietsen. Voor een extra duwtje in de rug kan uw departement of agentschap zelfs investeren in elektrische fietsen", zegt Yannick Martinez.

Lagere brandstofrekening

Een selectie van het aanbod van Het Facilitair Bedrijf is ook beschikbaar voor de lokale besturen. "Op die manier willen we een grotere afname stimuleren en voordeligere tarieven bedingen bij de leverancier. Want het blijft een pijnpunt: milieuvrien-

Het Facilitair Bedrijf biedt vanaf nu ook twee types plooi-fietsen aan, van het merk Dahon en Brompton.

delijke auto's en fietsen vallen nog altijd duurder uit dan de klassieke en meer vervuulende varianten. Hoe dan ook, een duurzaam wagenpark leidt tot een lagere brandstofrekening", stelt Yannick Martinez.

Het aanbod duurzame dienstvoertuigen:

- de fiets
- de elektrische fiets
- de Blue-bike (een deelfiets aan het treinstation)
- de hybride auto
- de elektrische auto
- de plooi-fiets
- het trein-, tram-, busabonnement
- de CNG-auto op gas (*compressed natural gas* ofwel aardgas onder druk)

HET ULTIEME BURN-OUTINTERVIEW

“Beschouw het als een

Sinds 1 september is burn-out opgenomen in de wet over welzijn op het werk en moeten werkgevers maatregelen nemen om burn-out te voorkomen. Bij ons zal eind 2014 een actieplan klaar zijn. Redacteur Maarten De Gendt ging alvast met collega's Annelies Antheunis en Evelien Kippers praten. Als experts over burn-out weten zij wat je eraan kunt doen. Als ervaringsdeskundige weet hij wat het is: opgebrand zijn.

MAARTEN DE GENDT
FOTO'S LIEVEN VAN ASSCHE

“Burn-out is altijd een gedeelde verantwoordelijkheid. Zowel de organisatie als de werknemers zelf moeten dingen doen om het te voorkomen. Het werkt niet als maar een van de twee er aandacht voor heeft”, zeggen Annelies Antheunis, beleidsmedewerker welzijn bij het Departement Bestuurszaken en Evelien Kippers, adviseur organisatieontwikkeling bij het Agentschap voor Overheidspersoneel (AgO). Ze hebben zich het voorbije jaar grondig in het fenomeen burn-out verdiept. Ze hebben cijfermateriaal gezocht, wetenschappelijke artikelen doorploegd. Ze zijn gaan luisteren bij professoren, consultants, hr-specialisten. En vooral ook bij collega's. Daar hebben ze veel uit geleerd, over burn-out, en over wat er moet gebeuren om meer burn-outs te voorkomen.

Annelies Antheunis,
Maarten De Gendt
en Evelien Kippers

louterende ervaring”

Afgelopen zomer raakte bekend dat het aantal burn-outs bij de federale overheid op vijf jaar tijd verdriedubbeld is. Vorig jaar zaten bijna drieduizend federale collega's thuis met een burn-out. Hoe zit dat bij de Vlaamse overheid?

Annelies: “Dat is al een eerste heikel punt. We hebben geen cijfers over het aantal burn-outs bij de Vlaamse overheid. Ons ziektecontroleorgaan rapporteert anders: het bundelt de ziekteafwezigheden in globale categorieën. Burn-out zit in de categorie ‘werkgebonden stress’. En dat blijkt wel de grootste oorzaak van ziekte-afwezigheden. Ongeveer 20 procent van de ziektedagen in de Vlaamse overheid is te wijten aan werkgebonden stress.”

Evelien: “Er bestaat ook een vragenlijst om burn-out bij werknemers te meten. In bijna alle bedrijven en organisaties waar die vragenlijst al gebruikt is, blijkt 10 tot 15 procent van de werknemers met symptomen van burn-out te kampen.”

Weten jullie in welke entiteiten het burn-outprobleem het grootst is?

Annelies: “Er zijn wel een paar entiteiten waar de afwezigheid wegens werkgebonden stress hoger is dan bij de andere entiteiten. En mij viel ook op dat het probleem het vaakst voorkomt bij collega's van niveau B. Voor de rest is het een individueel plaatje. Individuele factoren die je vatbaarder maken voor een burn-out zijn bij-

voorbeeld perfectionisme, onrealistische verwachtingen ten aanzien van je job enzovoort. Daarnaast hangt het risico op burn-out ook af van omgevingsfactoren, zoals hoeveel werkdruk je ervaart, de waardering die je krijgt, op hoeveel steun je kunt rekenen, hoeveel aspecten van je job je zelf kunt regelen ...”

Evelien: “En leidinggevend in bepaalde tussenfuncties, die lopen ook een hoger risico. Omdat ze vaak ‘gesandwich’ zitten tussen de verwachtingen van hun personeelsleden en de verwachtingen van de top en van de organisatie.”

In onze poll wijzen veel lezers ook de gestegen werkdruk door de besparingen aan als grote oorzaak.

Annelies: “Dat kan een rol spelen. Als je met weinig personeel zit en er komen onverwacht taken bij, of je moet er nog taken bijnemen van collega's die wegvallen, dan hou je op de duur geen moment meer over om te herstellen.”

Evelien: “Weet je wat ook een rol kan spelen? Bij de overheid heb je heel wat mensen die hun job vanuit een maatschappelijk engagement doen, met een hoger doel voor ogen. Er is niks mis mee om iets voor de maatschappij te willen realiseren. Maar als je je daar te sterk mee gaat identificeren, dan wordt het doel zó belangrijk dat het nooit goed genoeg zal zijn, en je jezelf te hard onder druk blijft zetten.”

Ik heb twee jaar geleden zelf een burn-out doorgemaakt. Wat ik me vooral herinner, is de totale lusteloosheid. De deur uitgaan was een hele inspanning, de afwas doen een ware hel.

Evelien: “De kern van burn-out is uitputting. Je hebt totaal geen energie

meer. Dat is een langzaam proces. Het begint met stress, die leidt tot zware vermoeidheid en uitputting, die op hun beurt nog verder kunnen evolueren naar een burn-out. En ook daar bestaan gradaties in. Burn-out kan eerst beperkt blijven tot één aspect in je leven, waarbij het bijvoorbeeld niet meer lukt op het werk, maar thuis nog wel. Maar het kan nog verder gaan, waarbij je ook in je privéleven steeds meer moet laten omdat je er geen energie meer voor hebt.”

Annelies: “Er zijn drie aspecten die je bij bijna elke burn-out terugziet. Je zit in die emotionele uitputting, het gevoel van helemaal ‘op’ te zijn. Daarnaast vermindert vaak het geloof in je persoonlijke bekwaamheid. Als je met een burn-out kampt, krijg je

“De deur uitgaan was een hele inspanning, de afwas doen een ware hel”

Maarten De Gendt

het gevoel dat je je werk niet goed meer doet. Je voelt je uiteindelijk incompetent om wat dan ook te doen. En tot slot is er wat men noemt depersonalisatie. Dat je anderen niet meer als volwaardige personen ziet of behandelt.”

Evelien: “Dat uit zich bijvoorbeeld door heel kortaf te worden tegen mensen. Of cynisch.”

**Dat herken ik. Ikzelf kreeg plots ongecontroleerde woedeaanval-
len.**

Evelien: “Wie op weg is naar een burn-out, is meestal niet in staat om dat zelf te zien. Een burn-out veroorzaakt immers een soort kortsluiting

“Wie op weg is naar een burn-out, ziet dat meestal zelf niet”

Evelien Kippers

in je hersenen waardoor je niet meer kunt zien wat er mis gaat met jezelf. Meestal zijn het anderen rond jou die de signalen zullen oppikken. Wie jou het beste kent, zal waarschijnlijk ook het snelste zien dat je gedrag verandert. Niet zelden zijn dat je partner, je kinderen of andere dichte kennissen in je privésfeer. Maar ook collega's of leidinggevendenden kunnen merken dat er iets niet meer klopt. Dan moet je wel het geluk hebben dat er op het werk ook een goede, open cultuur heerst, en dat je een goede relatie met leidinggevendenden en collega's hebt."

"Wat mij het meest is bijgebleven, is het plotse karakter van burn-out. Hoe het moment van instorten iedereen overvalt"

Annelies Antheunis

Dat lijkt me toch niet makkelijk. Mijn teamhoofd heeft me na mijn burn-out verteld dat ze mijn burn-out niet had zien aankomen. Zelf was ik ervan overtuigd dat het enorm opviel hoe 'slecht' ik mijn werk deed, maar blijkbaar heb ik dat heel goed verborgen.

Evelien: "Er zijn wel andere signalen die je kunt opmerken. Veranderingen in de normale gedragspatronen kunnen een signaal zijn dat er een burn-out zit aan te komen. Zo kan iemand vaker ziekteverlof nodig hebben dan vroeger - zelfs al gaat het maar om eendagsziektes. Of doelstellingen en deadlines worden plots meer vooruitgeschoven dan vroeger. Al moet je dan wel duidelijke deadlines en doelstellingen hebben. Bij collega's met langlopende projecten kan het lang duren voor burn-outsignalen naar boven komen."

Wat kunnen we als organisatie doen om burn-outs te vermijden?

Annelies: "Een eerste, belangrijke stap is zorgen dat er voldoende informatie over burn-out beschikbaar is. Hoe

meer mensen we kunnen sensibiliseren, hoe meer er misschien op tijd de nodige stappen kunnen zetten om niet in een burn-out terecht te komen. Mensen moeten naar manieren zoeken om met stress om te gaan. Heel belangrijk is ook het leren kennen en respecteren van je grenzen. Daarnaast spelen relatief eenvoudige zaken een belangrijke rol, zoals een goed slaappatroon ontwikkelen, voldoende sporten en ontspannen, en gezond eten"

Evelien: "Maar informatie geven alleen is niet voldoende. Uit onderzoek blijkt dat slechts 30 tot 50 procent van de mensen in staat is om die informatie op zijn eigen leven toe te passen. En als je in een burn-outsituatie zit, heb je het nog moeilijker om die vertaling naar jezelf te maken, net vanwege die kortsluiting in je hoofd. We gaan er dan ook van uit dat een deel van het personeel niet op eigen kracht zijn grenzen kan bewaken en een eventuele burn-out kan vermijden. Daarom is het belangrijk dat we de werkomgeving zo inrichten dat er weinig risico's op burn-out zijn. Een omgeving die jou niet over je grenzen duwt, maar je net helpt om je grenzen te bewaken."

Hoe moeten we ons dat voorstellen?

Evelien: "Dat kan op vele manieren. Werkdruk is bijvoorbeeld niet per se negatief, als er maar voldoende herstelmomenten ingebouwd zijn. En als je zelf voldoende autonomie krijgt om die werkdruk en herstelmomenten zelf aan te passen. Dat kan bijvoorbeeld als je mee je doelstellingen en deadlines kunt bepalen, in een wederzijds overleg met je leidinggevende. Het is ook belangrijk dat mensen zoveel mogelijk op hun talenten worden ingezet, en dat ze motiverende taken krijgen."

Annelies: "Verder moet er meer ruimte zijn om over je functioneren te praten en over hoe je je voelt in je job. Dat gebeurt hier nog te weinig."

Evelien: "En beperk dat ook niet tot één formeel moment per jaar. Mijn leidinggevende houdt bijvoorbeeld 'zomerbabbels'. Omdat het in de zomer

bij ons wat minder druk is, is er meer tijd voor laagdrempelige gesprekken over hoe goed je je voelt in je job. In feite is een open bedrijfscultuur het best, waarbij je kunt rekenen op sociale steun, op hulp van je collega's en van je leidinggevende."

Ik hoor hier veel aspecten waarin leidinggevendenden een essentiële rol spelen. Dat kwam ook vaak in de antwoorden op onze poll terug: 'het zijn de leidinggevendenden die verantwoordelijk zijn voor burn-outs'.

Annelies: "Leidinggevendenden hebben inderdaad een essentiële rol. Vooral de directe leidinggevendenden, die hun medewerkers op de werkvloer zien en bij wie medewerkers ook terecht kunnen met vragen en problemen. De vraag is of de leidinggevendenden vandaag de nodige competenties en vaardigheden hebben."

Evelien: "Daarom bieden we ook op-

leidingen in coachende vaardigheden aan voor leidinggevend en kunnen ze zichzelf laten coachen.”

Annelies: “Het zou al mooi zijn als alle leidinggevend alvast de openheid hebben om te luisteren naar wat elke medewerker nodig heeft om goed te functioneren. Als leidinggevend moet je begrijpen dat verschillende personen hun eigen noden en talenten hebben. Een taak die voor Evelien a *piece of cake* is, kan voor mij enorm stresserend zijn. Daar moet je rekening mee houden, en in de mate van het mogelijke het werk daaraan aanpassen.”

Hoe moet je eigenlijk omgaan met iemand die terugkomt uit een burn-out?

Annelies: “Het is heel belangrijk dat een persoon na zijn burn-out niet gewoon weer in dezelfde situatie terecht komt. Dan is het risico op hervallen te groot. Ook daar moet de

leidinggevend een inspanning willen doen: ga in gesprek met de persoon die terugkomt en zoek samen met hem naar wat er veranderd kan worden om weer goed te functioneren.”

Dat is bij mij dan helemaal gebeurd zoals het moet! Ik heb vooraf met mijn teamhoofd een gesprek gehad over wanneer ik precies zou terugkomen, wat ik wou veranderen in mijn routine, welke taken ik eerst zou proberen en welke ik zeker nog niet mocht doen.

Annelies: “We hebben momenteel trouwens een proefproject lopen met twee centrale re-integratieambtenaren, die bij zo’n gesprek kunnen helpen als het in je entiteit niet lukt.”

Jullie hebben het voorbije jaar veel onderzoek gedaan, literatuur doorgenomen, P&O-medewerkers, specialisten en ervaringsdeskundigen geïnterviewd. Wat gaan jullie daar nu mee doen?

Evelien: “We zijn nog bezig om alles te verwerken, maar dit najaar willen we onze aanbevelingen op papier zetten. Wat bestaat er al dat goed loopt? Welke maatregelen moeten we nog uitwerken? En hoe gaan we dat doen? Wat ik alvast onthoud is dat we burn-out niet als een afzonderlijk topic met aparte maatregelen moeten behandelen. We moeten veeleer algemene welzijnsbevorderende maatregelen nemen. Dan verminder je automatisch ook het risico op burn-outs.”

Annelies: “Verder hebben we geleerd dat er bij de Vlaamse overheid al veel initiatieven bestaan die elk voor een stukje kunnen helpen. Er is Werkwijzer, er is Radar, er is het Zin?Ja!-netwerk, er zijn heel wat verschillende mensen bij wie je terecht kunt: preventieadviseurs Psychosociaal Welzijn, Spreekbuis, re-integratie-ambtenaren, vertrouwenspersonen, P&O-medewerkers, sociaal assistenten, verpleegkundigen, de arbeidsgeneesheer. We moeten al die partijen geregeld rond de tafel brengen zodat ze ervaringen kunnen uitwisselen om hun dienstverlening meer op elkaar af te stemmen. Daar zijn ze zelf ook vragende partij voor.”

“Je werkomgeving mag je niet over je grenzen duwen, maar moet je net helpen om je grenzen te bewaken”

Evelien Kippers

Tot slot: wat is jullie het meest bijgebleven?

Annelies: “Het plotse karakter van een burn-out. Dat heb ik uit al die verhalen onthouden: dat het moment van instorten iedereen overvalt, hoelang het ook al aan het sluimeren was. Ineens in zo’n extreme situatie zitten, dat moet heel beangstigend zijn. Ik kan het me nauwelijks voorstellen.”

Evelien: “Wat mij het meest is bijgebleven, is hoeveel mensen het achteraf een louterende ervaring noemen. Ze zouden het niet opnieuw willen meemaken, maar doordat ze toch in die burn-out zaten, zijn ze gedwongen geweest om op zoek te gaan naar zichzelf, om te zoeken naar wat ze nog willen in hun leven en wat niet meer. En om belangrijke keuzes te maken in hun leven.” ■

Meer info over burn-out

- Annelies en Evelien geven infosessies over burn-out op het Strategisch HR-seminarie (16 en 17 oktober) en tijdens de Train-je-collega-week (3 tot 7 november). Meer info op www.bestuurszaken.be/burn-out
- www.voeljegoodopjewerk.be
- www.geestelijkgezondvlaanderen.be/stress-overspannenheid-en-burn-out

Win

13-redacteur Maarten De Gendt schreef het verhaal van zijn eigen burn-out neer in het boek *Opgebrand*. Lees op p. 47 hoe u een exemplaar kunt winnen.

opgebrand.wordpress.com

De grootste sluis ter wereld

In Antwerpen bouwen de collega's van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken een kolossaal bouwwerk: de Deurganckdoksluis. De nieuwe sluis wordt de grootste ter wereld en zal de verbinding vormen tussen de Schelde en het Waaslandkanaal. Heel wat specialisten uit het Agentschap Wegen en Verkeer en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen werken eraan mee.

De Deurganckdoksluis wordt een huizenstukje. Ze is 500 meter of 5 voetbalvelden lang, en de breedte bedraagt 68 meter, goed voor een autosnelweg van 19 rijstroken. Voor de constructies van de deuren, de schuiven en de bruggen wordt 22 000 ton staal gebruikt, bijna drie keer zoveel als nodig was om de Eiffeltoren te bouwen.

Technisch vernuft is het sleutelwoord: de sluisdeuren laten geen milliliter water door. En als de bruggen sluiten, gaan ze naadloos over in een ononderbroken treinspoor.

Het einde van de werken is gepland in het voorjaar van 2016.

Foto: Patrick Vanhopplinus

Wat staat ons

Van links naar rechts:
Joke Schauvliege, Liesbeth Homans,
Jo Vandeurzen, Geert Bourgeois, Ben
Weyts, Hilde Crevits, Philippe Muyters,
Annemie Turtelboom en Sven Gatz

te wachten?

9

MEER SAMENWERKEN EN BESPAREN

serieuze ing

1.

Minder collega's

Eerst het grotere kader: een van de basisideeën van het nieuwe Vlaamse Regeerakkoord is een slankere Vlaamse overheid die luistert naar burgers, bedrijven, organisaties en lokale besturen, en met echte oplossingen voor echte problemen komt. “We erkennen onze administratie, zowel op entiteitsniveau als op overkoepelend niveau, als een cruciale partner in het beleid”, staat er in het Regeerakkoord. Meer samenwerken, zowel met de regering als tussen entiteiten onderling, is daarbij de boodschap. Een slankere en efficiëntere overheid wil ook zeggen dat er opnieuw ingrijpend bespaard wordt en dat er op het vlak van personeelsbeleid een aantal zaken veranderen.

Het aantal collega's moet verder verminderen. Collega's die met pensioen gaan of ander werk vinden, zullen niet allemaal worden vervangen. De dienstverlening mag daarbij niet in het gedrang komen. Het streefcijfer moet later nog door de Vlaamse Regering worden bepaald, maar in de pers is er sprake van 1950 collega's, wat betekent dat we aan het einde van deze regeerperiode opnieuw zo'n 7% minder collega's moeten tellen. Die cijfers worden officieel niet bevestigd. Mogelijk komt er tijdens de Septemberverklaring meer duidelijkheid, maar op dat moment is 13 al in druk. Ook voor wie deze besparingen precies gelden, is nog niet duidelijk.

Verder besparen op personeel, een debat over onze kerntaken en nieuwe fusies, dat zijn maar enkele opvallende dingen uit het nieuwe Vlaamse Regeerakkoord, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de Vlaamse overheid. De nieuwe Vlaamse Regering moet immers naar schatting 1,5 miljard vinden om haar begroting in 2015 in evenwicht te krijgen en dat zal de komende jaren een serieuze impact hebben op ons werk. Een overzicht van de plannen.

VEERLE VAN DEN BROECK
FOTO'S JONAS ROOSENS

Wie fuseert?

- De departementen DAR en BZ, en de Studiedienst van de Vlaamse Regering worden het Departement Kanselarij en Bestuur.
- De departementen LNE en RWO, en het agentschap Inspectie RWO smelten samen tot het Departement Omgeving.
- AGIV, de Vlaamse Infolijn van het Departement
- DAR en het luik e-gov en informatiebeleid van Het Facilitair Bedrijf worden het agentschap Informatie Vlaanderen.
- Het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie vormt samen met het Agentschap Ondernemen het nieuwe Agentschap Ondernemen en Innovatie.

repen

2.

Geen kaasschaaf meer

Om een slankere overheid te krijgen en het aantal personeelsleden verder te verminderen moeten alle entiteiten tegen 1 januari 2015 een kern-takenplan opmaken. Wat moeten we doen om onze doelstellingen te bereiken? Wat is essentieel om onze dienstverlening te garanderen? En welke taken dragen daar minder toe bij? De bedoeling is dat er voor elk beleidsdomein een lijst komt met taken die afgebouwd kunnen worden, na het nodige overleg tussen politiek en ambtenarij.

De middelen die vrijkomen doordat we bepaalde taken niet meer zullen doen, worden gebruikt om besparingen op te vangen. Als het kan, worden ze daarnaast ook ingezet om onze kerntaken beter uit te voeren, bijvoorbeeld door een verdere informatisering.

3.

MOD's

Ook de Managementondersteunende Diensten (MOD's) moeten verder afslanken. "Tegen het einde van de regeerperiode mag het aantal MOD-functies (zoals *personeelsadministratie, logistiek, boekhouding, red.*) nog maximaal 6% bedragen van het totaal aantal personeelsleden", staat in het Regeerakkoord. Op dit ogenblik zijn er dat nog 7,71%. In 2007 bedroeg het aantal nog bijna 11%. De eerste stappen waren dus al gezet, maar het moet nog efficiënter.

4.

Van 13 naar 11

Er komen twaalf nieuwe fusies, naast de tien fusies die in september 2013 aangekondigd werden (zie kader onderaan). De departementen Diensten voor het Algemeen Regeeringsbeleid (DAR) en Bestuurszaken (BZ), en de Studiedienst van de Vlaamse Regering worden het Departement Kanselarij en Bestuur. Het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE), het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) en het agentschap Inspectie RWO worden het Departement Omgeving. Daardoor daalt het aantal beleidsdomeinen van dertien naar elf. De eerste fusies zijn in voorbereiding en zouden al op 1 januari 2015 rond moeten zijn. Daarnaast komt er een nieuw Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg.

- Het privaatrechtelijke extern agentschap FWO integreert het huidige Fonds Wetenschappelijk Onderzoek met de Herculesstichting en neemt mogelijk enkele IWT-processen over.

- Het agentschap Zorginspectie fuseert met het Departement WVG.

- Het Departement Onderwijs en Vorming en het Agent-

schap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming fuseren.

- Het Agentschap Wegen en Verkeer en het Departement MOW fuseren.

- Waterwegen en Zeekanaal en De Scheepvaart worden het Agentschap Waterwegen.

- De strategische adviesraden

VRWI, SARiV en Vlabest worden opgeheven.

- De Mina-raad en de SARO worden samengevoegd tot de Omgevingsraad.
- De Strategische Adviesraad CJSN, de Vlaamse Woonraad en de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij gaan deel uitmaken van de SERV.

5.

Modern hr-beleid

Het project voor een modern hr-beleid wordt verder in de praktijk omgezet. “We zetten in op een personeelsbeleid dat oog heeft voor een correcte verloning en een goede verhouding tussen werk en privéleven. [...] We rationaliseren de bestaande verlofstelsels wordt dus ingeperkt en daarnaast wordt ook werk gemaakt van een eenvormig statuut, allemaal in samenwerking met de vakorganisaties. Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe dat er allemaal concreet zal uitzien.

6.

Tweede pensioenpijler

Er komt een tweede pensioenpijler voor contractuele collega's. Zo groeien de pensioenen van contractuelen en statutairen meer naar elkaar. Hiervoor moet er eerst nog een nieuwe federale wet komen en moet het nodige overleg gepleegd worden.

7.

Nieuwe streefcijfers

De Vlaamse Regering wil hogere streefcijfers voor collega's met een migratieachtergrond en vrouwen in het top- en middenkader. Voor collega's met een migratieachtergrond wordt het nieuwe streefcijfer 10% en wordt de definitie gewijzigd:

voortaan wordt al wie de Belgische nationaliteit niet heeft, in deze cijfers opgenomen. Ook iemand die een ouder heeft met een andere nationaliteit, wordt als collega met migratieachtergrond beschouwd.

“Voor vrouwen in top- en middenkader trekken we het streefcijfer op tot 40%”, zegt de regering. Nu is 31% van het middenmanagement een vrouw, en 21% van het topmanagement. “Voor personen met een arbeidshandicap behouden we het streefcijfer van 3%, maar doen we meer inspanningen om dit percentage effectief te bereiken.” Op dit moment werken er amper 1,4% collega's met een arbeidshandicap bij de Vlaamse overheid.

8.

Digitale sprong voorwaarts

Tegen 2020 moet de dienstverlening van de Vlaamse overheid maximaal digitaal verlopen, via onder meer virtuele loketten. “[...] interne en externe processen worden gedigitaliseerd en papierstromen worden afgeschaft”, klinkt het. Gegevens die de Vlaamse overheid al heeft over de burger, vraagt ze niet opnieuw. Daarbij wordt de privacy gerespecteerd en is er voldoende aandacht voor wie nog niet mee is met internet.

9.

Voorzitterscollege

Het College voor Ambtenaren-Generaal verdwijnt. In de plaats ervan komt er een voorzitterscollege dat bestaat uit de voorzitters van het managementcomité van elk beleidsdomein. Elk van die voorzitters is een leidend ambtenaar van het beleidsdomein die de rol krijgt om entiteiten beter te laten samenwerken en die ook de samenwerking met de minister bevordert.

Concreet?

Een aantal van deze dingen zijn nog niet erg concreet. Het zou kunnen dat de Septemberverklaring van 22 september ondertussen meer duidelijkheid heeft gebracht, maar op dat moment lag 13 al op de drukpersen. Op www.vlaanderen.be/13 vindt u het laatste nieuws.

BOURGEOIS

9 belangrijke keuzes

6DE STAATSHERVORMING IN DE PRAKTIJK

De zesde staatshervorming hevelt heel wat bevoegdheden over waar de Vlaamse overheid nu beleidskeuzes over kan – of zelfs moet – maken. We zetten de belangrijkste keuzes uit het regeerakkoord op een rij. Hiermee moeten we aan de slag.

MAARTEN DE GENDT

1.

Kinderbijslag: elk kind gelijk

Elk kind krijgt in de toekomst een gelijke kinderbijslag. Tot nu toe varieert het bedrag nog naargelang de leeftijd en het aantal kinderen in het gezin. Een toeslag voor kinderen met bijzondere zorgnoden en voor wezen blijft wel behouden. Om kinderarmoede te bestrijden komt er ook een sociale toeslag voor arme gezinnen. Concrete bedragen zijn nog niet bekend. De kinderbijslag en andere gezinsbijslagen zullen bij Kind en Gezin terechtkomen.

2.

Woonbonus: beperkte hervorming

De woonbonus blijft zoals hij is voor bestaande contracten. Maar voor nieuwe contracten vanaf 1 januari 2015 vermindert het bedrag dat van de belastingen kan worden afgetrokken met 760 euro. Het belastingvoordeel bedraagt nu ook altijd 40% - vroeger was dat tussen de 25 en 50%.

3.

Dienstencheques: behouden

De dienstencheques blijven behouden, met dezelfde prijs en dezelfde fiscale aftrekbaarheid.

4.

Aantal verlofmogelijkheden: inperken

Opleidingscheques, betaald educatief verlof en opleidingskrediet, die nu nog los van elkaar bestaan, moeten samengesmolten worden tot één stelsel dat arbeidsmarktgerichte opleidingen moet stimuleren.

De Vlaamse Regering wil daarnaast ook één thematisch zorgverlof overhouden – lees: ouderschapsverlof, palliatief verlof enzovoort. Niet-thematische verloven, zoals gewone loopbaanonderbrekingen en tijdskrediet, moeten uitdoven.

5.

Werklozen: VDAB mag ook sancties opleggen

De VDAB zal ook de controle op het zoekgedrag van werklozen uitvoeren. Een apart orgaan binnen de VDAB zal sancties kunnen opleggen

aan werkzoekenden die niet voldoende inspanning leveren. De activering van oudere werkzoekenden breidt uit van 60 naar 65 jaar. Zo wil de Vlaamse Regering de werkzaamheidsgraad tegen 2020 optrekken van 72% nu naar 76% in 2020.

6.

Doelgroepenbeleid: vereenvoudigen

Het doelgroepenbeleid, een amalgaam van ruim dertig maatregelen om zwakkere doelgroepen op de arbeidsmarkt te ondersteunen, wordt tot drie doelgroepen beperkt: jongeren, 55-plussers en personen met een handicap. Verschillende maatregelen zoals PWA, GESCO en WEP+ worden samengevoegd tot één systeem.

7.

Welzijn en zorg: één Vlaamse Sociale Bescherming

Ook hier wil de regering de bestaande regelgeving in het begin gewoon voortzetten, om later nieuwe regels in te voeren. De prioriteit ligt bij thuiszorg, preventie en het verhogen van de zelfredzaamheid. Het regeerakkoord wil ook allerlei bestaande tegemoetkomingen en zorgsystemen bundelen in één

'Vlaamse Sociale Bescherming'. Het gaat bijvoorbeeld om de zorgverzekering, de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, financiering van rust- en verzorgingstehuizen, opvang in beschut wonen en ondersteuning van personen met een handicap.

8. Justitie: 1 minister

Sinds de zesde staatshervorming kan de Vlaamse overheid bepaalde misdrijven een grotere prioriteit geven, in overleg en samenwerking met de procureurs-generaal. De vraag was of elke minister dat voor zijn eigen bevoegdheden zou doen, of één minister voor de hele Vlaamse overheid. Het Regeerakkoord kiest duidelijk voor één bevoegde minister: de minister-president.

9. Dierenwelzijn: gaat naar Leefmilieu, Natuur en Energie

Lange tijd was er discussie over de plaats van de nieuwe bevoegdheid Dierenwelzijn: bij Leefmilieu, Natuur en Energie? Bij Landbouw en Visserij? Of toch maar bij Welzijn en Volksgezondheid? Uiteindelijk is gekozen voor het eerste. Het Regeerakkoord spreekt alvast over een strengere controle op inbreuken op de dierenwelzijnswetgeving.

En wie moet dat allemaal doen?

Het regeerakkoord zegt niet bij alle keuzes wie ze zal moeten uitvoeren. Al kunnen we wel al concluderen dat vooral collega's uit de beleidsdomeinen Financiën en Begroting, Werk en Sociale Economie en Welzijn en Volksgezondheid en Gezin hun mouwen zullen mogen opstropen.

9 ministers

Geert Bourgeois (N-VA)

- Bevoegdheden: minister-president; Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed
- Leeftijd: 63 jaar
- Woont in: Izegem
- Politieke carrière:
 - volksvertegenwoordiger van 1995 tot 2000
 - partijvoorzitter van 2000 tot 2004
 - Vlaams minister sinds 2004, onder meer van Bestuurszaken (met uitzondering van het jaar 2008-2009)
- Meest bekend als: de eerste voorzitter van de pas opgerichte N-VA in 2001.

Hilde Crevits (CD&V)

- Bevoegdheden: viceminister-president; Onderwijs
- Leeftijd: 47 jaar
- Woont in: Torhout
- Politieke carrière:
 - Vlaams parlementslid van 2004 tot 2007
 - Vlaams minister sinds 2007, onder meer van Openbare Werken
- Ook bekend als: een fervente loper, die je vaak in de Brusselse straten ziet trainen.

Annemie Turtelboom (Open VLD)

- Bevoegdheden: viceminister-president; Begroting, Financiën en Energie
- Leeftijd: 46 jaar
- Woont in: Antwerpen
- Politieke carrière:
 - volksvertegenwoordiger van 2003 tot 2007
 - federaal minister sinds 2008, onder meer van Binnenlandse Zaken en van Justitie
- Ook bekend van: de nieuwe wet waardoor kinderen ook de achternaam van de moeder of een dubbele achternaam kunnen krijgen.

Liesbeth Homans (N-VA)

- Bevoegdheden: viceminister-president; Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding
- Leeftijd: 41 jaar
- Woont in: Wilrijk
- Politieke carrière:
 - Vlaams parlementslicd sinds 2009
 - OCMW-voorzitter en schepen in Antwerpen sinds 2013
- Ook bekend als: een van de belangrijkste vertrouwelingen van N-VA-voorzitter Bart De Wever.

Ben Weyts (N-VA)

- Bevoegdheden: Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn
- Leeftijd: 43 jaar
- Woont in: Beersel
- Politieke carrière:
 - volksvertegenwoordiger van 2008 tot 2014
 - Vlaams parlementslicd sinds 2014
- Ook bekend als: voormalig woordvoerder van N-VA, die wel kan lachen met zijn bijnaam 'Ben Laden'.

Jo Vandeuren (CD&V)

- Bevoegdheden: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Leeftijd: 56 jaar
- Woont in: Genk
- Politieke carrière:
 - volksvertegenwoordiger van 1993 tot 2007
 - partijvoorzitter van 2004 tot 2007
 - federaal minister van 2007 tot 2008, onder meer van Justitie
 - Vlaams minister sinds 2009, onder meer van Welzijn
- Ook bekend van: zijn eervolle ontslag als federaal minister naar aanleiding van de Fortis-affaire.

Philippe Muyters (N-VA)

- Bevoegdheden: Werk, Economie, Innovatie en Sport
- Leeftijd: 52 jaar
- Woont in: Edegem
- Politieke carrière:
 - Vlaams minister sinds 2009, onder meer van Financiën en Begroting
- Ook bekend als: gedelegeerd bestuurder van werkgeversorganisatie VOKA van 2000 tot en met 2009, die als wit konijn naar de Vlaamse Regering werd gehaald.

Joke Schauvliege (CD&V)

- Bevoegdheden: Omgeving, Natuur en Landbouw
- Leeftijd: 43 jaar
- Woont in: Evergem
- Politieke carrière:
 - volksvertegenwoordiger van 1999 tot 2004
 - Vlaams parlementslicd van 2004 tot 2009
 - Vlaams minister sinds 2009, onder meer van Leefmilieu en Cultuur
- Ook bekend van: de manier waarop ze veel kritiek van vooral de culturele sector weerstond.

Sven Gatz (Open VLD)

- Bevoegdheden: Cultuur, Media, Jeugd, en Brussel
- Leeftijd: 47 jaar
- Woont in: Jette
- Politieke carrière:
 - Brussels parlementslicd van 1995 tot 2004
 - Vlaams parlementslicd van 1999 tot 2011
- Meest bekend van: zijn overstap naar de Unie van Belgische Brouwers in 2011 en commotie over zijn uittredingsvergoeding (die hij uiteindelijk weigerde).

“Ik heb de kierkogelspin

ontdekt”

Herman Vanuytven (56) is data-analist bij het Vlaams Verkeerscentrum, maar na de werkuren is hij te vinden achter de microscoop of langs spoorwegbermen. Al dertig jaar gaat zijn vrije tijd naar één passie: spinnen. Hij ontdekte zelfs een nieuwe spinnensoort.

GUDRUN DE WAELE

“Ik bestudeer alleen dode spinnen, levende spinnen heb ik niet in huis”

© Lieven Van Assche

Sinds mei van dit jaar geldt Herman nog meer dan vroeger als een autoriteit in het wetenschappelijk onderzoek rond spinnen. Toen werd zijn jarenlange onderzoek rond de kierkogelspin internationaal gepubliceerd. En daarmee was hij meteen de ontdekker van de nieuwe spinnensoort.

Voor Herman begon de spinnenfascinatie in 1983, toen hij het boek ‘Leven aan een zijden draad’ las. “Ik was meteen geboeid door de enorme variatie in de spinnenwereld. Er is nog maar weinig bekend over de levenswijze van spinnen, dus kan je ook als amateur nog iets bijdragen. Zo begon ik met wetenschappelijk onderzoek. Dat kan alleen op dode spinnen, levende spinnen heb ik niet in huis. Ik ga op onderzoek uit, vang spinnen en breng die mee naar huis in alcohol. Thuis bepaal ik dan de soort die ik gevangen heb. Daarvoor bekijk ik de spin onder de microscoop en vergelijk ze met andere soorten.”

Eerste kogelspinnen

Herman onderzoekt vooral de familie van de kogelspinnen, waar ook de beruchte zwarte weduwe bij hoort. “Mijn eerste bijzondere kogelspin vond ik in de badkamer van mijn appartement”, glimlacht hij. “Toen dachten we nog dat die soort kogelspin zeldzaam was in de stad. Dus was mijn fascinatie geboren.” De nieuwe soort? Die ontdekte hij in Wallonië: “In 1989 had ik in een verlaten steengroeve bij Namen enkele spinnen gevangen. Op dat moment beseftte ik niet dat ik een nieuwe soort had gevonden, want er zijn nog twee andere soorten kogelspinnen die er erg op lijken. Spinnensoorten kan je enkel van elkaar onderscheiden door de verschillen in geslachtsdelen, want spinnen van verschillende soorten kunnen niet met elkaar paren.” Herman bestudeerde de spinnen grondig onder de microscoop, en raakte er steeds meer van overtuigd dat hij een nieuwe soort gevonden had. Maar dat moest hij natuurlijk bewijzen. “Een

nieuwe soort moet wetenschappelijk beschreven worden”, legt hij uit. “Ik moest dus een wetenschappelijk artikel schrijven, waarin ik alle onderdelen van de spin tot in detail beschreef en vergeleek met andere soorten, met tekeningen erbij. Dat kostte me jaren van mijn vrije tijd. Specialisten beoordeelden dan het artikel en gaven kritische opmerkingen, tot het artikel in 2014 eindelijk gepubliceerd werd in het Britse vakblad *Arachnology*.”

200 spinsoorten in de stad

De kierkogelspin is vanaf nu wereldwijd erkend, onder de officiële naam ‘*Theridion asopi*, Vanuytven, 2014’. *Asopi* verwijst naar het ASOP of Antwerps Spinnenonderzoeksproject, waar Herman aan heeft meegewerkt en dat de spinnenfauna in Antwerpen heeft onderzocht. Herman en zijn collega-vrijwilligers onderzochten er tuinen, spoorwegbermen, parken, stadsgebouwen en woningen. En ontdekten zo meer dan 200 spinnensoorten die leven in de stad. “Veel meer dan verwacht”, verduidelijkt Herman. “We vonden er ook verschillende soorten kogelspinnen, waaronder de kierkogelspin. Wel enkel in de buurt van spoorwegen. De spin houdt zich graag op tussen de steentjes op de spoorbedding.”

Collega's met spinnenfobie

Ook de collega's bij het Vlaams Verkeerscentrum zijn op de hoogte van de spinnenfascinatie van Herman. “Ze vinden het prima, zolang ik geen spinnen meebreng naar het werk of posters ophang. Want er zijn wel enkele collega's met een spinnenfobie. Ik raad mensen altijd aan om daarvan af te raken, want van spinnen hoeft je echt niet bang te zijn. Spinnen bijten erg zelden, de meesten vluchten of rollen zich in een bolletje. Ze zijn trouwens erg nuttig, doordat ze insecten vangen die ons veel meer last kunnen bezorgen.”

“Altijd al een keuken vanaf nul willen opbouwen”

Eerst zou de keuken van het nagelnieuwe VAC in Gent een broodjesbar worden, maar al snel breidde die uit tot een warme keuken. Johan Lamote zwaait er sinds januari met de kokslepel als chef Catering. Tijdens de lunchtijd worden we aangesproken door een klant: “Een reportage over de kok? Die hoeft alleen maar het eten op te warmen, hoor.” Echt waar?

BARBARA SAUER · FOTO'S LIEVEN VAN ASSCHE

U staat aan het hoofd van een zogenaamde regeneratiekeuken. Wat houdt dat in?

JOHAN: “Het eten komt voorverpakt aan en het wordt hier gekruidd. Het lijkt alleen maar opwarmen, maar timing en vakkennis over het eten zijn daarbij een absolute must. We ondooien de broccoli al een eerste keer in de loop van de ochtend en intussen warmen we de saus op voor bij het vlees of de vis. Vaak liggen er dan nog extra koffiekoeken te bakken voor het ontbijt. Tegen etenstijd wordt de broccoli pas echt gestoomd, op de seconde getimed tot de roosjes krokant zijn. Een stoofpotje van lam mag tot 90 graden opgewarmd worden omdat de saus het vlees sappig houdt. Steak droogt snel uit en mag niet meer dan 75 graden hebben, tenminste als je hem *bien cuit* wil hebben. Zo heeft elk product zijn eigen gaartijd.

Voedsel mag niet zomaar in de keukens staan slingeren. We noteren de temperaturen in een logboek en als ze niet voldoen aan de normen van de voedselveiligheid, gaat het onverbiddelijk de vuilnisbak in. Verder hou ik een alternatief achter de hand als de vis- en vleeschotels dreigen op te raken. De klant mag niet wachten.”

Verschildt deze job veel van uw job in het Sint-Andriesinstituut in Brugge waar u 27 jaar kok was?

JOHAN: “Ja, daar kon ik veel korter op de bal spelen. Als de koelkast stuk was, belde ik zelf de technicus. In het VAC gaat alles via Brussel en moet ik een probleem verantwoorden. Hetzelfde geldt voor de bestellingen: de hoofdzetel bezorgt de orders aan de leverancier. Daardoor komt er meer administratie bij kijken en moet ik

Johan Lamote (55)

PROFIEL

- Werkt sinds begin 2014 bij de Vlaamse overheid. Daarvoor was hij 27 jaar kok in een school.
- Loon: 1545 euro netto + trein- en fietsvergoeding en maaltijdcheques
- Niveau C
- Werkt ongeveer van 7.30 tot 16 uur
- Opleiding: kok
- Woont in Brugge, werkt in Gent
- Rijdt met de fiets naar het station van Brugge en neemt daar de trein naar het werk
- Werkt samen met tien collega's en een jobstudent.

nog meer anticiperen dan ik gewoon was. Het weekendwerk - in de school was er geregeld een evenement - heb ik vaarwel kunnen zeggen. In het VAC moet ik tijdens de week wel soms 's avonds op het appel staan voor een receptie."

Waarom wou u op uw 55ste nog aan een andere job beginnen?

JOHAN: "Verandering van spijs doet eten en ik heb er altijd van gedroomd om een keuken van nul te starten.

Mijn vrouw zag een vacature in de krant en zo is de bal aan het rollen gegaan. Bij de schriftelijke examens moest ik onder meer uitleggen hoeveel beleg ik nodig heb voor 140 broodjes en stelde ik een gevarieerd weekmenu samen. Er volgde nog een mondelinge proef en na mijn aanwerving heb ik twee maanden opleiding gevolgd in Brussel over onder meer hygiëne, voedselveiligheid en management."

Bent u tevreden over de faciliteiten in de keuken?

JOHAN: "De keuken was aanvankelijk begroot op een broodjesbar, maar al gauw bleek dat we ook in warme maaltijden moesten voorzien. De toestellen zijn allemaal in prima conditie, alleen valt de keuken nu net iets te klein uit."

Een dag in het spoor van Johan

07:30

Zit mijn jasje goed? Staat mijn koksmuts recht?

Rond halfacht vat Johan Lamote zijn dagtaken aan. Eerste opdracht: aangepaste werkkledij.

09:10

Check van de eerste gerechten terwijl collega Peggy boter en melk bij de aardappelen voegt. Om 9.30 uur moet er plaats zijn om 120 broodjes te bakken voor de lunch.

10:15

Een chef Catering moet van vele markten thuis zijn. Binnenkort is er een receptie in het VAC: er zijn duizend kleine receptiebroodjes nodig en de bestelling moet tijdig rond zijn.

10:40

Johan vindt het bestek niet proper en de glazen hebben een matte laag. De technicus komt langs om de verhouding tussen water en zeep bij te stellen.

11:00

Van 11 uur tot 11.25 uur: lunchpauze. Aan tafel heeft de keukenploeg het over de sportdag en in welke activiteiten iedereen zin heeft.

12:15

Tussen 11.45 en 12.45 is het drukste moment in het bedrijfsrestaurant. Johan baant zich een weg door de broodjesbar en gaat de soep aanvullen.

15:10

Bibberen in de vriesafdeling bij -7 °C. Snel doorwerken om de leveringen, soms tot 12 kilo zwaar, omhoog te sjouwen en de dozen te herschikken: voedsel dat het langst bewaard kan worden, gaat achteraan, de andere pakketten komen vooraan te staan. Mannen en vrouwen: niemand rug wordt gespaard.

15:30

Afsluiter van elke werkdag in de keuken: alles schrobben. Johan wil bij een eventuele onaangekondigde controle van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) een smiley behalen.

Wilt u een van uw collega's een bos bloemen cadeau doen? Zou u graag iemand bedanken? Staat uw favoriete collega voor een nieuwe uitdaging? Of wilt u iemand feliciteren? Stuur uw nominatie met een foto en een paar zinnen uitleg naar 13@vlaanderen.be.

“Blij met je terugkeer”

Kind en Gezin, regio Kraainem

EEN BLOEMETJE VOOR

Lieve Vandendriessche

“Als er iemand een dikke pluim, een luide hieperdepiep hoera en een kletterend applaus verdient, dan ben jij het wel. Dat je na je pensioen terugkwam om ons uit de nood te helpen omdat we met te weinig

collega's waren, vinden we meer dan fantastisch. We willen onze dankbaarheid en onze waardering tonen aan alle collega's van Kind en Gezin en van de hele Vlaamse overheid. Je bent er één uit duizend.

We genieten met volle teugen van je terugkeer in ons team en hopen stilletjes dat je nog even blijft plakken, hoewel we je allemaal (binnenkort) een meer dan welverdiend pensioen toewensen.”

Marleen Clarysse

"Je bent een heel plichtsbewuste en gedreven medewerkster op wie wij en onze klanten altijd kunnen rekenen. Je nam zelf het initiatief om ons restaurant aan te kleden, telkens in een ander thema. Tijdens de afgelopen maanden kwamen Kerstmis, Pasen, de Rode Duivels, de Vlaamse Feestdag ... aan bod. Onlangs kwam je met de trein van de zee en had je twee zakken met schelpjes mee voor je nieuwste thema: de vakantie. Dat je alles zelf en tijdens je vrije tijd in elkaar knutselt, is lovenswaardig. Bedankt!"

"Bedankt dat je ons restaurant telkens mooi aankleedt"

Het team in het Ellipsgebouw van Het Facilitair Bedrijf

EEN BLOEMETJE VOOR

Ilse Luypaerts

"Je bent de voorbije jaren uitgegroeid tot hét gezicht van AWW. Door je bereikbaarheid en ingesteldheid heb je een enorm positieve invloed gehad op het imago van ons agentschap. Zonder in te boeten op de kwaliteit van je werk heb je tussendoor een universitair diploma behaald. Er zijn er weinigen die het je nadoen. Je staat ook altijd positief en vrolijk klaar om ons te helpen, voor een deugddoend gesprek of om simpelweg een aangename sfeer te creëren. Je bent niet alleen een uitstekende collega, maar vooral ook een steun en toeverlaat."

"Dank je voor je positieve invloed op het imago van ons agentschap"

Het communicatieteam van het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)

Eric Bertels

"Omdat je naar een andere ruimte bent verhuisd, zit je niet langer in onze landschapsomgeving. Je was altijd erg attent, een rots in de branding die stevast bereid was om naar ons te luisteren. Je verweende ons geregeld met zelfgebakken heerlijke lekkernijen. We zullen jou en je collega's missen, ook al zijn jullie niet zo heel ver weg!"

"We zullen je zelfgebakken lekkernijen missen!"

Christine Breugelmans en Hilde Creten, namens alle collega's van de dienst Communicatie en PR van het Departement internationaal Vlaanderen

Win

Wie wil winnen, vult uiterlijk op 15 oktober op www.vlaanderen.be/13 ons wedstrijdformulier in.

2 dvd's De Brand van Leuven

Eind augustus 1914 werd het centrum van Leuven vernield door de Duitse bezetter, wat ook internationaal voor grote verontwaardiging zorgde. In *De Brand van Leuven* vertelt oorlogsjournalist en Leuvenaar Rudi Vranckx hoe en waarom die vreselijke misdaad heeft kunnen plaatsvinden. *De Brand van Leuven* is een korte documentaire van 35 minuten die tot stand kwam in het kader van de herdenkingsactiviteiten rond 100 jaar Eerste Wereldoorlog, met de steun van de collega's van het Departement internationaal Vlaanderen. Meer informatie over 'De Brand van Leuven' en de herdenking van '100 jaar Groote Oorlog' vindt u op www.2014-18.be.

10 X 2 kaartjes

Rubens en zijn erfenis

Wat?

Rubens (1577-1640) is nog altijd een van onze topschilders. Hij zette scènes neer vol geweld en wellust, maar ook met compassie en elegantie. Die thema's inspireerden heel wat kunstenaars na hem, overal ter wereld. In deze unieke tentoonstelling van BOZAR, de collega's van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen en de Royal Academy of Arts in Londen ontdekt u niet alleen werk van Rubens, maar ook van erfgenamen zoals van Dyck, Watteau, Delacroix, Manet en Kokoschka, naast etsen van Rembrandt en Picasso. *Sensatie en sensualiteit. 'Rubens en zijn erfenis'* loopt van 25 september 2014 tot 4 januari 2015 in BOZAR.

Link met de Vlaamse overheid?

Collega Nico Van Hout van het KMSKA is curator van de tentoonstelling. "Ik wilde het thema breed aanpakken en Rubens' invloed tot in de 20ste eeuw laten zien. We tonen meer dan 160 schilderijen, waaronder enkele absolute toppers van Rubens, van Dyck, Kokoschka, Klimt ..."

10 x 2 kaartjes

Belgian Chocolate Village

PLUSPASVOORDEEL

Belgian Chocolate Village is een gloednieuw chocolademuseum in de voormalige chocoladefabriek van Koekelberg. Op meer dan 900m² ontdekt u alles over de geschiedenis en de cultuur van chocolade. Daarnaast is er ook een tropische serre voor cacaobomen, een winkel en een degustatieruimte. In het atelier zullen er geregeld demonstraties en kooklessen plaatsvinden. Op vertoon van uw Pluspas betaalt u 7 euro in plaats van 8 euro.

5 X 2 kaartjes Amatorski

Op 25 oktober kunt u naar Amatorski in de Ancienne Belgique in Brussel. De band - tegenwoordig een duo - bracht in april zijn tweede cd uit, *From Clay to Figures*. Die mixt opnieuw minimalisme met laptopelektronica, ijle postrocksferen en fijne melodieën. De band is hoorbaar gegroeid en bewijst dat live in de AB.

3 x 2 kaartjes Kerstjumping

Topsport Vlaanderen stuurt u op 29 december naar de Grote Prijs Topsport Vlaanderen van de Kerstjumping in Mechelen. Dit paardenfeest brengt alle disciplines (dressuur, menen, jumping ...) bij elkaar en biedt naast een aantal wereldbekerwedstrijden ook nationale en regionale wedstrijden. Tussen de proeven door laten de paarden en ruiters het beste van zichzelf zien in dynamische shows van 26 tot en met 30 december in de Nekkerhal in Mechelen.

40 x 2 kaartjes Brussels Philharmonic

Er zijn deze maand 40 duokaartjes te winnen voor concerten van Brussels Philharmonic. Per concert mag 13 tien duo's sturen:

- *Britten Hope* met Daniel Hope (viool), Bozar, 20/10
- *Ars Musica Festival* – openingsconcert, Bozar, 14/11
- *Sibelius & Saint-Saëns*, Flagey, 21/11
- Vlaams Radio Koor, *Amore Amaor*, madrigalen van De Wert & Monteverdi, Abdij Ter Kameren, 25/11

100 nocturnepasjes Brusselse musea

Elke donderdagavond tussen 18 september en 18 december houden telkens minstens vijf verschillende Brusselse musea hun deuren open tussen 17 en 22 uur. Tijdens de Nocturnes van de Brusselse Musea wordt u voor amper drie euro verwend met originele activiteiten. 13 mag honderd pasjes ter waarde van vier bezoeken (of twaalf euro) weggeven. Het programma is beschikbaar op www.brusselsmuseumsnocturnes.be. De Nocturnes van de Brusselse Musea 2014 zijn een initiatief van de Brusselse Museumraad in samenwerking met 63 Brusselse musea.

5 exemplaren Opgebrand

Twee jaar geleden stortte Maarten De Gendt, collega en redacteur van 13, in op het werk. Het verdict was hard: een burn-out. In *Opgebrand* vertelt hij hoe hij worstelde met die burn-out en hoe hij op zoek moest naar een andere manier om met het leven en het werk om te gaan. Zijn verhaal wordt aangevuld met getuigenissen van zijn vrouw, zijn zoon, zijn collega en zijn teamhoofd. Vanuit die verschillende standpunten krijg je een eerlijk en confronterend boek over een heel actueel thema. Korting nog aanvullen. Verschillende standpunten krijg je een eerlijk en confronterend boek over een heel actueel thema. U krijgt 10% korting als u het boek via www.davidsfonds.be koopt. Geef de kortingscode DF13 in.

Info

- www.kmska.be
- www.abconcerts.be
- www.uitinvlaanderen.be
- www.bozar.be
- www.pluspas.be
- opgebrand.wordpress.be
- www.brusselsphilharmonic.be
- www.debrandvanleuven.be
- www.topsportvlaanderen.be

Cursus hoogtevrees

Verscheidene Rotterdamse gemeenteambtenaren gaan op cursus om van hun hoogtevrees af te komen. Zo volgt iemand sessies om van zijn liftfobie af te raken. Een en ander heeft te maken met de verhuizing van de ambtenaren naar nieuwe gebouwen. Er komen vier nieuwe gebouwen, waaronder De Rotterdam. Die prestigieuze nieuwbouw van architect Rem Koolhaas is 150 meter hoog. En die hoogte zorgt bij een aantal ambtenaren van de gemeente Rotterdam dus voor problemen.

Mes in provincies

De Vlaamse Regering is van plan het mes te zetten in de provinciale bevoegdheden. Zo zouden Sport, Welzijn en Cultuur worden overgeheveld naar het lokale of Vlaamse niveau. De provinciebesturen zelf vrezen dat een dergelijke herverdeling tot 1700 banen kan kosten, en dat vooral laaggeschoolden, zoals groenarbeiders of onderhoudspersoneel, daarvan de dupe zullen worden. Verder overleg met minister van Binnenlandse Bestuur Liesbeth Homans moet voor meer duidelijkheid zorgen.

Eigen schoonmakers

De Nederlandse overheid gaat schoonmaakpersoneel niet langer inhuren, maar zelf in dienst nemen. Daarvoor komt er zelfs een Rijksschoonmaakdienst. Het voornemen om laaggeschoold personeel zoals beveiligers en schoonmakers in dienst te nemen, komt uit het regeerakkoord. Daarin staat ook dat de overheid het goede voorbeeld moet geven. Voor de Nederlandse begroting is het wel vervelend dat inbesteden duurder is dan uitbesteden, maar daarvoor heeft de minister een oplossing: de gebouwen wat minder vaak poetsen ...

Droge schoenen

Een Chinese ambtenaar is ontslagen omdat hij zich liet dragen op de rug van een ondergeschikte. De ambtenaar hielp mee met de zoekactie naar vermiste kinderen na een overstroming in de provincie Jianxi, maar wilde niet dat zijn leren schoenen daarbij nat zouden worden. Dus werd hij door het ondiepe water rondgedragen door een assistent. Helaas voor hem belandde een foto van het tafereel op sociale media. Dat leverde woedende reacties op en leidde tot het ontslag van de man. Volgens officiële media zorgde het gedrag voor een slechte uitstraling en schade aan het imago van partijleden.

Franse slag

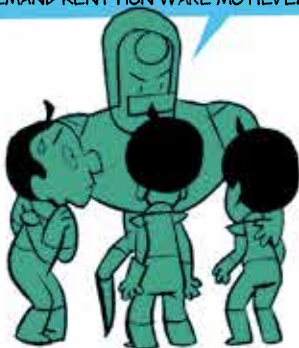
Franse ambtenaren zijn lui. Dat cliché gaat al lang mee bij onze zuiderburen, maar het zou weleens kunnen kloppen, zo blijkt uit een vergelijking die de liberale Franse denktank IREF maakte met vijftien andere OESO-landen. In Frankrijk werkt meer dan 25% van de beroepsbevolking voor de staat. Dat is een record. Franse ambtenaren werken gemiddeld 35,5 uur per week, en hebben daarmee de kortste werkweek van alle landen in de vergelijking. Bovendien stoppen ze ook vroeger met werken: de officiële pensioenleeftijd in Frankrijk is 62 jaar, tegenover gemiddeld 67 jaar elders. Tot slot wordt de Franse ambtenaar ook beter betaald dan in het buitenland. "De situatie is niet houdbaar", vindt de Franse denktank. "Het Franse ambtenarenapparaat is te duur, terwijl het land moet bezuinigen."

IN EEN ONZEKERE TOEKOMST GEPLAAGD DOOR STEEDS MEER CONFLICTERENDE WETTEN EN REGELS
BEHOEDT SLECHT EEN TEAM VAN SUPERAMBTENAREN VLAANDEREN VOOR VERDER VERVAL...

DE DIENDERS

BIJ EEN DUISTER EN UITERST GEHEIM GENOOTSCHAP... ZE NOEMEN ZICHZELF DE **VERBORGEN DISCIPLEN VAN DE ANTEDILUVIAANSE BROEDERSCHAP!** NIEMAND WEET WIE ZE ZIJN... NIEMAND KENT HUN WARE MOTIEVEN...

PUZZEL

kl bevolkings groepen	keurmerk	inschrij- vingsgeld	lichaamsdeel	televisie	springstof	glas bier	digitale overheid
medische voorzorg	staathuis- houdkunde	theater aan zee	roeispaan	claim	meubelstuk	communica- tiemiddel	
na Christus	trompet- vogel		1		zoutmeer		
	troefkaart				European Space Agency		
fluweel- achtig	10			tennisterm		atmosfeer	
				public relations		onheilsgodin	
een zekere		vruchtennat		dieren- verblijf			voertuig
armste bevol- kingsgroep		Ethiopie (op auto's)		Oosters weefsel			
						8	astronom. eenheid
							bevallig
hectometer	vlekken- water			buiten- sporig	dijbeen		
Japans dienstmeisje	vogelbek				econom. teruggang		
			station (Fr) Universiteit Gent			over te nemen	
						Oosters gerecht	
naaldboom		VI. minister v. Begroting					
ferrum		vrede (Russ.)					
	vriend (Sp.)		4		Rolls Royce	lulaard	Amerikaanse staat
	bakkersge- reedschap					telwoord	
beseft				arm ve. kruiwagen		5	oneven
positief antwoord				voegwoord			vierkant gebak
	signalisatie- baken						
	vormgeving ve. product						
	2		bezzittelijk voornwd.		science fiction	uitroep van pijn	scheepvaart- beroep
			ajuin		tijdperk	huid- openingetje	
bloedkanaal		United States		rolsteen		brij van meel en melk	
plus		rijksmonu- ment		morsdoek		tapkast	7
opgespoten koekje					redenaar		scheeps- touw
voormalig Thailand					bedeesd		
		Italiaans eiland				tuinkruid	
		kilogram				kroon	
verdwijnt!		ontploffing			Japanse servis		editie
zoom			9				
			Vlaams minister- president				6

Oplossing

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

De oplossing en de winnaars van de vorige puzzel vindt u terug op www.vlaanderen.be/13.

Met de letters uit de genummerde vakjes van de Zweedse puzzel kunt u het sleutelwoord vormen. Surf uiterlijk op 15 oktober naar www.vlaanderen.be/13 en vul daar de oplossing op ons wedstrijdformulier in. U maakt dan kans op een aankoopcheque!

Het angstzweet breekt me uit. Mijn afdelingshoofd. In cc. Van een mail om een bericht een tweede keer op het intranet te zetten, nadat ik dat een uur eerder geweigerd heb. Uh-oh! Ik check in de online telefoongids wie er verder nog in cc staat: twee teamhoofden en twee afdelingshoofden. Paniek. Ik ben amper twee maanden in dienst. Heb mijn afdelingshoofd maar een paar keer gezien. Wat gaat hij van me denken? Gaat hij woedend binnenstormen met mijn C4? Zes jaar later weet ik wel beter, maar op mijn eerste geval van cc-terrorisme kijk ik niet met plezier terug.

Sindsdien fascineert het fenomeen van een overdadig aantal cc's in een mail me enorm. Bij de krant of de gepensioneerdvereniging waar ik eerder werkte, kenden we deze passief-agressieve guerrillatechniek immers niet. Zo'n cc-bombardement is in 80% van de gevallen - en dan ben ik heel vriendelijk - overbodig. Er vallen ruwweg vijf types cc's te onderscheiden, zo leerde doorgedreven zelfstudie mij. En vier daarvan vallen perfect te vermijden.

Eén: de **Controlefreak-cc**. Vaak de schuld van bazen die op de hoogte willen blijven van alles wat je doet. Vermoeiend, zowel voor jou als voor hen, al beseffen ze het vaak niet en is het niet slecht bedoeld. Wederzijds vertrouwen en de baas alleen in cc zetten als het echt nodig is, blijft moeilijk.

Twee: de **Dreig-cc**. Je krijgt je zin niet en probeert je wil door te drijven door de halve hiërarchie in cc te gooien. Laat het. Het is om te beginnen zwak en ronduit kinderachtig. Bovendien krijgt je secretaris-generaal of je administrateur-generaal al genoeg

mail. Neem de telefoon. Bel je contact op om te horen waar het probleem ligt, wat zijn redenen zijn om je iets te weigeren. Het is een cliché, maar praten werkt. Via mail help je vaak nog meer om zeep.

Drie: de **Kijk, ik werk-cc**. Vooral gebruikt door de telewerkers onder ons. Sommige bazen denken blijkbaar dat veel mailen gelijk staat aan hard werken. Of sommige collega's hopen dat hun baas dat denkt. Een klein beetje naïef, niet?

Vier: de **Kijk eens hoe belangrijk ik ben-cc**. Een vrij straffe variant waarvan ik onlangs voor het eerst hoorde via een collega. Hoe gaat de redenering bij een cc als statussymbool? Hoe belangrijker de bestemmingen, hoe belangrijker de verzender? Hoopt de verzender zo carrière te maken? Wil hij op een goed blaadje komen bij de baas? Het is maar een e-mail uiteindelijk.

Vijf: de **Terechte cc**. Oké, soms moeten mensen gewoon op de hoogte zijn van de inhoud van jouw mail. Je maakt afspraken, er is een probleem, er moet iets opgevolgd worden tijdens je vakantie ... In dat geval: vooral doen!

Kortom, dit is een warme oproep om het aantal mensen in cc's te beperken. Cc staat immers voor *carbon copy*. En naar hoeveel mensen gingen die carbonpapieren kopietjes in de goede oude analoge tijd? Vier, maximaal vijf. Meestal drie. En alleen als je heel dun papier gebruikte, zeggen collega's die het kunnen weten. Laten we daarom vanaf nu de ongeschreven regel hanteren dat een cc maximaal vier personen mag tellen. Met vriendelijke groeten, en alvast bedankt vanwege mijn mailbox.

“Laten we vanaf nu de ongeschreven regel hanteren dat een cc maximaal vier personen mag tellen”

Veerle Van den Broeck, redacteur

 www.twitter.com/veerlevan13

13 wil ook uw mening kennen! Daarom maken we op deze pagina's plaats voor uw reacties en lezersbrieven. Ook op de website van 13 kunt u bij elk artikel een reactie posten.

Reactie op de pollvraag
'Hebt u of heeft een van uw collega's al een burn-out gehad?',
13 nr. 49, juli 2014

Bijna een burn-out

De afgelopen twaalf maanden zat ik twee keer een week thuis met klachten zoals futloosheid, oververmoeidheid, desinteresse, nood om te ontstressen. Ik noem het twee keer 'bijna een burn-out'.

In onze organisatie worden klachten over de werkdruk echter vakkundig genegeerd (weliswaar met 'We begrijpen het wel, maar probeer nog even door te bijten alsjeblieft'). Ik heb weet van collega's die 's avonds na het werk zitten te huilen in hun auto, uit machteloosheid. Sommigen komen ziek werken om niet nog meer achterstand op te lopen. Anderen hebben in juli al hun voornemen geuit 'om in september ziek te worden'.

Daarom heb ik nu zelf beslist om binnenkort een maand tijdskrediet op te nemen. Om weer tot rust te komen. Om niet opgebrand te raken. Ik heb vijf maanden nodig gehad om die beslissing, met financiële implicaties op ons gezinsbudget, te nemen. Ik wou ook geen collega's laten opdraaien voor mijn afwezigheid. Maar uiteindelijk heb ik toch de stap gezet, uit zelfbescherming. Dat verlof werd onlangs goedgekeurd. Verschillende mensen in de organisatie kennen de echte reden. Maar van bovenuit wordt ook dit signaal tot nu toe blijkbaar genegeerd. Wat me droevig stemt voor mijn werkgever, maar wel extra blij maakt over mijn eigen beslissing.

Ik ben ervan overtuigd dat ik een echte burn-out in de nabije toekomst zal kunnen vermijden, maar het blijft een moeilijke evenwichtsoefening.

Naam en entiteit bekend bij de redactie

Reactie op 'Niet voor niets een voorbeeldgebouw', 13 nr. 48, mei 2014

Grijze zomer

Het is eind augustus en ondanks de voorbije kwakkelweken lijkt het toch een mooie dag te worden. Het nieuwe VAC in Gent, twintig verdiepingen hoog en droog, biedt een kleurrijk panorama. De zon schijnt voor iedereen en over de hele stad, een aangename warmte baant zich samen met het vele licht een weg tot in het land-schapsbureau. Maar dan is het weer tijd voor de realiteit. De zonnewering gaat ongevraagd naar beneden en de centraal geregelde airco steekt een tandje bij. Het is niet langer zomer, de eeuwige herfst neemt het hier over. Het kleurrijke panorama maakt plaats voor een grijs doek, dat de stad in een saaie nevel hult. Het kunstlicht moet aan, en de dames op de werkvloer grijpen als eerste naar hun sjaal en wintertrui, altijd binnen handbereik. De dag begint in het VAC. Het is wachten op de middagpauze om even naar buiten te vluchten. Daar schijnt de zon en is het zomer.

Michael Eeckhout,
Departement Mobiliteit en Openbare Werken

Reacties op
'Regeerakkoord hertekent Vlaamse overheid',
op website 13

Waar stopt het?

Dit is nog maar eens een besparing op de kap van de ambtenaren. We zijn al met 7,5% minder dan vijf jaar geleden en in mijn omgeving voelen wij dat. U niet? Als vroeger gesproken werd over een kerntakenplan, dan was het eventuele gevolg dat niet-kerntaken konden worden afgestoten. Nu zijn zelfs taken die 'minder' bijdragen tot de kerntaken' gevisieerd. Waar stopt het?

Chris Todts,
Agentschap Ondernemen

Moedig

Een mooie en moedige stap vooruit. Zowel voor ons als ambtenaren,

Reactie op '999 meter',
13 nr. 49, juli 2014

Latte macchiato

Ik kan je alvast geruststellen: het nieuwe VAC Brussel zal alles bieden wat je opsomt in je column, en zelfs nog meer. De chocomelk komt er dit jaar al in alle grote gebouwen, want we zullen overal de automaten plaatsen die al in de VAC's van Brugge en Gent staan. We boeken nu al succes met ons nieuwe aanbod in de restaurants, met onder meer een grotere keuze bij de broodjes en een uitgebreider aanbod met bijvoorbeeld frietjes in het Boudewijngebouw. In het najaar komt er nog meer. En wat de koffiebar betreft: die testen we volgend jaar al uit in het Boudewijngebouw, de latte macchiato zal hopelijk smaken!

Frank Geets,
administrateur-generaal van Het Facilitair Bedrijf

als voor onze klant, dus voor alle Vlamingen.

Willem Coppens,

Waterwegen en Zeekanaal

Garantie voor onafhankelijkheid?

De greep van de regering op de administratie verhoogt zeer sterk door de aanstelling van de beleidsdomeinvoorzitters door de bevoegde ministers. Is er nog voldoende garantie op onafhankelijkheid? Of is dit een stap terug naar de oude politiek van ons-kent-ons?

Bart Janssens,

Agentschap Wegen en Verkeer

Op weg naar lean management?

In mijn werksituatie zal het Agentschap Wegen en Verkeer samensmelten met het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Dat wordt een spannende en grote operatie, maar ik zie de voordelen er zeker van in. Meer en beter samenwerken, efficiëntiewinsten creëren en misschien iets minder 'bazen' ... Op weg naar lean management?

Lucie Wachtelaer,

Agentschap Wegen en Verkeer

Hogere werklust en financieel inleveren

Men zal de kerntaken groeperen en een andere naam geven: meer doen met minder mensen.

Natuurlijk zullen wij dat voelen in onze werklust, en als modaal gezin zullen we financieel inleveren. Als ambtenaar en modaal gezin passeren we twee keer langs de kassa.

Isabelle Bouquet,

Agentschap Wegen en Verkeer

Wat met niveau D?

Ik ben het er helemaal mee eens dat er efficiënt moet worden gehandeld. Maar mijn grootste vrees is dat de medewerkers van niveau D - zoals in het verleden - het gelag zullen betalen.

Jos Van Assche,

Waterwegen en Zeekanaal

TAALTIP

Wat is correct:

Ik weet niet waarop die gegevens slagen of slaan?

Correct is: *Ik weet niet waarop die gegevens slaan. Slagen is geen standaardtaal in de betekenis 'slaan'.* Dus ook in de volgende zinnen is alleen slaan correct: *Hij kan zich wel voor het hoofd slaan; Hij slaat de spijker op de kop.*

De verleden tijd van het werkwoord slaan is sloeg en het voltooid deelwoord is geslagen, bijvoorbeeld *Dat sloeg echt nergens op; Hij heeft alles kort en klein geslagen.* Het voltooid deelwoord van afgeleide werkwoorden van slaan, zoals *afslaan, ontslaan en opslaan*, wordt ook gevormd met geslagen: *Ze heeft*

zijn aanbod vriendelijk afgeslagen; Hij is vorig jaar ontslagen; Ik weet niet meer waar ik dat document heb opgeslagen.

Het werkwoord slagen is wel correct in de betekenissen 'zijn doel bereiken' en 'met succes examen doen', bijvoorbeeld *Om je rijbewijs te behalen, moet je eerst slagen voor een theoretisch rijexamen; Tachtig procent van de kleuters slaagt voor de taalproef; Ze slaagden met vlag en wimpel voor het toelatingsexamen.* Het voltooid deelwoord van slagen is geslaagd: *Hij is erin geslaagd haar een leuke dag te bezorgen.*

Tip: Abonneer u op het e-zine Taalink van de Taaltelefoon via www.vlaanderen.be/taaltelefoon.

Stel uw taalvragen aan de Taaltelefoon op 078 15 20 25.

Hinderpalen

In *De Standaard* van 26 juli 2014 verklaarde minister-president Geert Bourgeois het volgende: 'Het resultaat moet een afgeslankte kennisadministratie zijn, minder een uitvoerende. Nu al beseffen veel leidende ambtenaren dat het anders en efficiënter kan. Alleen staan er nog een aantal hinderpalen in de weg. We kampen bijvoorbeeld nog met administraties die zijn overgekomen van het federale niveau en waar de informatisering veel minder ver staat. Daar werken heel wat ambtenaren van de lagere niveaus C en D. Ik heb niets tegen die mensen, maar in een moderne administratie hebben zij bijna geen taak meer' 13 pikte die opmerkelijke uitspraak niet op en het management en de vakbonden gaven niet thuis. Terwijl niet alleen (ex-)federale ambtenaren zich door de harde woorden van de minister-president aangesproken zullen voelen. Hij heeft het over 'die mensen', niet over functies, en bij gebrek aan enige duiding en nuance achteraf lijkt het wel alsof hij een bijzonder grote groep collega's op

de schopstoel zet. Uiteraard valt met wat goede wil wel te begrijpen wat de minister-president voor ogen heeft, maar hij gaat hier wel erg kort door de bocht. Wat met de functiematrix B/C en C/D? Correlatie met de aangekondigde kerntakenplannen? Reality check van het epitheton 'lager' op de werkvloer? Is de kenniskloof tussen de niveaus A/B enerzijds en C/D anderzijds echt zo absoluut?

Ik zou toch een suggestie willen doen aan de redactie van 13. Maak eens iets over de statutaire spelregels van vroeger en nu.

Het algemene gebrek aan inzicht in de bijzondere statutaire loopbaanhistoriek van (een deel van) de oudere Vlaamse ambtenaren, is ergerlijk (en op zijn scherpst rondt denigrerend voor de betrokkenen). Terwijl je toch zou denken dat je als werkgever (maar ook als collega!) net dat inzicht - nou ja, laat ons zeggen 'besef' - nodig hebt opdat de ervaring van alle ambtenaren zou kunnen worden gevaloriseerd in een moderne kennisadministratie.

Rudy Veirman,

Departement DAR

Kritiek op nieuw VAC Brussel

De eerste steen moet nog gelegd worden, maar de beslissing over het nieuwe Vlaams administratief centrum (VAC) in Brussel is begin mei niet onopgemerkt gebleven. De keuze van de Vlaamse Regering viel op het Meandergebouw op de terreinen van Thurn en Taxis, op basis van kwaliteit en prijs het beste van de vier voorstellen. Maar er kwam onder meer vanuit vakbondsofke kritiek. "Te ver van het Noorderdijk, moeilijker bereikbaar en niet veilig", luidt het. de ACOO ligt het op meer dan 1 kilometer van het Noorderdijk en op meer dan 15 minuten wandelen.

De buurt is moeilijk toegankelijk met het openbaar vervoer en de fiets. Zij zijn wel planning voor een nieuw tramlijn en een brug over het kanaal, zodat

- De buurt aan de Vlaanderen is onveilig. Onder meer het Bollenpark, dat op de noede naar Thum en Tack ligt, zou niet veilig zijn.

Kritiek

De drie grote vakbonden hebben alvast hun bedenkingen bij de locatie van het gebouw.

- Het ligt te ver van het Noordstation en

Reactie op de geplande verhuizing
naar het nieuwe VAC Brussel
13 nr. 49, juli 2014

“

Ik hoor dat de ambtenaren hun nieuwe route met een stadsgids verkennen. Ik stel voor dat ze niet alleen het pad naar Thurn en Taxis volgen, maar ook de rest van Brussel eens verkennen. En dan zullen ze zien dat het heus wel meevalt.”

Volgens Brussels schepen **Ans Persoons** gaat er in de buurt van Thurn en Taxis, waar het nieuwe VAC komt, nog heel veel ten goede veranderen.

(*De Morgen*, 31 juli 2014)

“

Ik heb niets tegen ambtenaren van de lagere niveaus C en D, maar in een moderne administratie hebben zij bijna geen taak meer.”

Minister-president **Geert Bourgeois**

(*De Standaard*, 26 juli 2014)

“

Het beeld van de conservatieve ambtenarij klopt niet. Wij hebben al veel veranderingen geslikt. Denk maar aan het thuiswerk.”

Jan Van Wesemael van de socialistische overheidsvakbond ACOD, nadat bekend was gemaakt dat zijn vakbond Vlaamse ambtenaren wil mobiliseren om naar de rechter te stappen als de verhuis naar Thurn en Taxis doorgaat.

(*De Morgen*, 31 juli 2014)

“

De overheid doet grote inspanningen om mensen voor te lichten, maar op de verkeerde manier. Zo verspilt ze geld en bereikt ze de mensen uiteindelijk toch niet.”

Volgens Vlaamse ombudsman **Bart Weekers** moet de Vlaamse overheid de wildgroei aan meldpunten stoppen. Hij pleit ervoor om te vertrekken van de centrale website www.vlaanderen.be.

(*Het Laatste Nieuws*, 7 mei 2014)

“

Misschien moeten we praten over fietsen om 's middags te kunnen gaan winkelen in de Nieuwstraat. De prikklok kunnen we wel niet in het Noordstation zetten.”

Administrateur-generaal **Frank Geets** van Het Facilitair Bedrijf wil blijven nadenken hoe Het Facilitair Bedrijf kan inspelen op specifieke wensen van het personeel. Maar er zijn wel grenzen.

(*De Tijd*, 31 juli 2014)

“

Omdat elke minister over zijn departementen beslist en niemand het totaalplaatje in het oog houdt, zou het wel eens heel slecht kunnen uitpakken als net telkens, toevallig, voor de mannelijke topambtenaar wordt gekozen.”

Volgens Vlaams Diversiteitsambtenaar **Alona Lyubayeva** kunnen de geplande fusies van entiteiten mogelijk zware gevolgen hebben voor het aantal vrouwelijke topambtenaren.

(*De Standaard*, 26 juli 2014)

ONTDEK 1914 VERHALEN
OP VERSCHILLENDE
LOCATIES TIJDENS
DE WEEK VAN HET BOS

KIJK SNEL OP
WWW.WEEKVANHETBOS.BE
VOOR PROGRAMMA EN ALLE
VERHALEN IN JOUW BUURT.

12.10.2014

Groot openingsevent

in het Mastenbos
in Antwerpen

alle info vind je
op de website

WEEK VAN HET BOS

12-19 OKTOBER 2014

ONZE OUD-STRIJDER ZIJN SPRINGLEVEND!

De natuur getuigt over de Grootte Oorlog

WWW.FACEBOOK.COM/WEEKVANHETBOS

Vlaanderen
is natuur

**AGENTSCHAP
NATUUR & BOS**

In samenwerking met:

BOS+

natuurpunt